Факултет техничких наука

Књига предмета
Архитектура
Докторске студије (ДАС)

Нови Сад

2026.

Табела 5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Студијски програм Архитектура

Садржај

5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија 1
Метод научног рада: Архитектура (25.DZ001T) 5
Принципи истраживања архитектонског простора - одабрана поглавља из интердисциплинарних теорија и пракси (25.A901T) 6
Принципи истраживања архитектонског простора - одабрана поглавља из архитектонских пракси (25.A902T) 7
Принципи истраживања архитектонског простора - савремени изазови и контексти (25.A903T) 8
Контексти архитектуре у урбаном простору (25.A904T) 9
Контексти архитектуре - одабрана поглавља из културног наслеђа (25.A905T) 10
Контексти архитектуре - одабрана поглавља унутрашњег простора (25.A906T) 11
Дискурси у архитектури - савремени град и интердисциплинарни приступи (25.A907T) 12
Дискурси у архитектури - архитектура и друштвене праксе (25.A908T) 14
Дискурси у архитектури - контексти урбаних промена (25.A909T) 15
Дискурси у архитектури одабрана поглавља из унутрашње архитектуре (25.A910T) 17
Дигиталне технологије у архитектонском и урбанистичком истраживању (25.A950) 18
Дигиталне методе у архитектонском и урбанистичком истраживању (25.A951) 19
Геометријске теорије у генерисању архитектонских структура (25.A952) 20
Увод у научно-истраживачки рад 1 (25.DZ002) 21
Програмски дискурс у архитектури (25.A916) 23
Развој типологије архитектонских објеката (25.A917) 25
Развој типологије урбаних простора (25.A918) 26
Савремене теорије у архитектури и урбанизму (25.A920) 27
Креативно истраживање и интерпретације у архитектури и урбанизму (25.A926) 28
Културно наслеђе као архитектонски и урбанистички контекст (25.A931) 29
Обликовање архитектонских структура (25.A942) 30
Алгоритамске методе у савременој архитектури и градњи (25.A953) 31
Транскултуралност и идентитет наслеђа руралних простора (25.A1000) 32

Садржај

Архитектура и култура конзумеризма (25.A1001) . . . 33
Одрживи јавни простори- теорија и пракса (25.A1002) . . . 34
Град и урбано искуство у савременој уметности (25.A1004) . . . 35
Алтернативне стратегије и технике у архитектонском пројектовању (25.A1005) . . . 37
Односи архитектонске и урбане форме (25.A911T) . . . 38
Истраживања у области роботике у архитектури (25.A923) . . . 39
Текстуална функција архитектуре и града (25.A927) . . . 40
Интерпретације простора у дигиталном окружењу (25.A928) . . . 41
Пројективна архитектура-промене у архитектонском дискурсу и транзициони процеси (25.A929) . . . 42
Естетичка функција архитектуре (25.A936) . . . 43
Увод у научно-истраживачки рад 2 (25.DZ002T) . . . 44
Методологија обликовања јавних простора (25.A1003) . . . 46
Нови простори и нове технологије спектакла - одабрана поглавља (25.A1006) . . . 47
Савремене технологије у архитектури и урбанизму (25.A911) . . . 48
Социологија и економија грађене средине (25.A914) . . . 49
Културална функција архитектуре и града (25.A919) . . . 51
Архитектонско наслеђе у мултикултуралном друштву (25.A924) . . . 52
Простор у сценској уметности и архитектури (25.A925T) . . . 53
Постсоцијалистички град (25.A932) . . . 54
Сценска функција архитектуре и града (25.A933) . . . 56
Анализе и симулације базиране на перформансама окружења (25.A935) . . . 57
Динамика и принципи функционисања савремених градова и региона (25.A937) . . . 58
Гранични феномени у просторним праксама (25.A939) . . . 59
Геометрија и оптимизација сложених форми у архитектури (25.A955) . . . 61
Архитектура у Југославији 1918-1990-одабрана поглавља (25.SDI31T) . . . 62
Докторска дисертација - Истраживање и публиковање резултата 1 (25.ADPR1) . . . 63

Садржај

Докторска дисертација - Истраживање и публиковање резултата 2 (25.ADPR2) 64
Докторска дисертација - Теоријске основе (25.ADTO) 65
Докторска дисертација - Елаборат (25.ADEL) 66
Докторска дисертација - Техничка обрада и одбрана (25.ADDO) 67

Табела 5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Организација студија: Семестар

Р.бр.	Шифра	Назив предмета		Б	Активна настава		Остали часови	ЕСПБ
					Пре.	СИР.		
ПРВА ГОДИНА								
1	25.DZ001T	Метод научног рада: Архитектура		1	1.00	6.00	0.0	8.00
2	25.A9IP1T	Изборни предмет 1 (бира се 1 од 3)		1	4.00	2.00	0.0	10.00
		25.A901T	Принципи истраживања архитектонског простора - одабрана поглавља из интердисциплинарних теорија и пракси	1	4.00	2.00	0.00	10.00
		25.A902T	Принципи истраживања архитектонског простора - одабрана поглавља из архитектонских пракси	1	4.00	2.00	0.00	10.00
		25.A903T	Принципи истраживања архитектонског простора - савремени изазови и контексти	1	4.00	2.00	0.00	10.00
3	25.A9IP2T	Изборни предмет 2 (бира се 1 од 3)		1	5.00	2.00	0.0	10.00
		25.A904T	Контексти архитектуре у урбаном простору	1	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A905T	Контексти архитектуре - одабрана поглавља из културног наслеђа	1	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A906T	Контексти архитектуре - одабрана поглавља унутрашњег простора	1	5.00	2.00	0.00	10.00
Укупно часова по виду наставе у блоку					10.00	10.00	0.00	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку					20.00			28.00
Укупно часова наставе у блоку					20.00			
4	25.A9IP3T	Изборни предмет 3 (бира се 1 од 4)		2	5.00	2.00	0.0	10.00
		25.A907T	Дискурси у архитектури - савремени град и интердисциплинарни приступи	2	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A908T	Дискурси у архитектури - архитектура и друштвене праксе	2	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A909T	Дискурси у архитектури - контексти урбаних промена	2	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A910T	Дискурси у архитектури одабрана поглавља из унутрашње архитектуре	2	5.00	2.00	0.00	10.00
5	25.A9IP4	Изборни предмет 4 (бира се 1 од 3)		2	5.00	2.00	0.0	10.00
		25.A950	Дигиталне технологије у архитектонском и урбанистичком истраживању	2	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A951	Дигиталне методе у архитектонском и урбанистичком истраживању	2	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A952	Геометријске теорије у генерисању архитектонских структура	2	5.00	2.00	0.00	10.00
6	25.DZ002	Увод у научно-истраживачки рад 1		2	0.00	6.00	0.0	12.00
Укупно часова по виду наставе у блоку					10.00	10.00	0.00	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку					20.00			32.00
Укупно часова наставе у блоку					20.00			
Укупно часова по виду наставе у години					20.00	20.00	0.00	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у години					40.00			60.00
Укупно часова наставе у години					40.00			
ДРУГА ГОДИНА								
7	25.A9IP5	Изборни предмет 5 (бира се 1 од 8)		3	5.00	2.00	0.0	10.00
		25.A917	Развој типологије архитектонских објеката	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A918	Развој типологије урбаних простора	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A920	Савремене теорије у архитектури и урбанизму	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A916	Програмски дискурс у архитектури	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A931	Културно наслеђе као архитектонски и урбанистички контекст	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A926	Креативно истраживање и интерпретације у архитектури и урбанизму	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A953	Алгоритамске методе у савременој архитектури и градњи	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A942	Обликовање архитектонских структура	3	5.00	2.00	0.00	10.00

Табела 5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија
Студијски програм Архитектура

Организација студија: Семестар

Р.бр.	Шифра	Назив предмета		Б	Активна настава		Остали часови	ЕСПБ
					Пре.	СИР.		
8	25.A9IP6	Изборни предмет 6 (бира се 1 од 11)		3	5.00	2.00	0.0	10.00
		25.A929	Пројективна архитектура-промене у архитектонском дискурсу и транзициони процеси	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A927	Текстуална функција архитектуре и града	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A936	Естетичка функција архитектуре	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A1005	Алтернативне стратегије и технике у архитектонском пројектовању	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A1000	Транскултуралност и идентитет наслеђа руралних простора	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A1001	Архитектура и култура конзумеризма	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A1002	Одрживи јавни простори- теорија и пракса	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A1004	Град и урбано искуство у савременој уметности	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A923	Истраживања у области роботике у архитектури	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A928	Интерпретације простора у дигиталном окружењу	3	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A911T	Односи архитектонске и урбане форме	3	5.00	2.00	0.00	10.00
9	25.DZ002T	Увод у научно-истраживачки рад 2		3	0.00	6.00	0.0	10.00
Укупно часова по виду наставе у блоку					10.00	10.00	0.00	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку					20.00			30.00
Укупно часова наставе у блоку					20.00			
10	25.A9IP7	Изборни предмет 7 (бира се 1 од 14)		4	5.00	2.00	0.0	10.00
		25.A911	Савремене технологије у архитектури и урбанизму	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A919	Културална функција архитектуре и града	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A937	Динамика и принципи функционисања савремених градова и региона	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A955	Геометрија и оптимизација сложених форми у архитектури	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A935	Анализе и симулације базиране на перформансама окружења	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.SDI31T	Архитектура у Југославији 1918-1990-одабрана поглавља	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A932	Постсоцијалистички град	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A924	Архитектонско наслеђе у мултикултуралном друштву	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A1003	Методологија обликовања јавних простора	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A939	Гранични феномени у просторним праксама	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A933	Сценска функција архитектуре и града	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A914	Социологија и економија грађене средине	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A925T	Простор у сценској уметности и архитектури	4	5.00	2.00	0.00	10.00
		25.A1006	Нови простори и нове технологије спектакла - одабрана поглавља	4	5.00	2.00	0.00	10.00
11	25.ADPR1	Докторска дисертација - Истраживање и публиковање резултата 1		4	0.00	13.00	0.0	20.00
Укупно часова по виду наставе у блоку					5.00	15.00	0.00	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку					20.00			30.00
Укупно часова наставе у блоку					20.00			
Укупно часова по виду наставе у години					15.00	25.00	0.00	
Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у години					40.00			60.00
Укупно часова наставе у години					40.00			
ТРЕЋА ГОДИНА								

Табела 5.2 Распоред предмета по семестрима и годинама студија
Студијски програм Архитектура

Организација студија: Семестар

Р.бр.	Шифра	Назив предмета	Б	Активна настава		Остали часови	ЕСПБ
				Пре.	СИР.		
12	25.ADPR2	Докторска дисертација - Истраживање и публиковање резултата 2	5	0.00	15.00	0.0	18.00
13	25.ADTO	Докторска дисертација - Теоријске основе	5	0.00	5.00	0.0	12.00
		Укупно часова по виду наставе у блоку		0.00	20.00	0.00	
		Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку		20.00			30.00
		Укупно часова наставе у блоку		20.00			
14	25.ADEL	Докторска дисертација - Елаборат	6	0.00	20.00	0.0	20.00
15	25.ADDO	Докторска дисертација - Техничка обрада и одбрана	6	0.00	0.00	5.0	10.00
		Укупно часова по виду наставе у блоку		0.00	20.00	5.00	
		Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у блоку		20.00			30.00
		Укупно часова наставе у блоку		25.00			
		Укупно часова по виду наставе у години		0.00	40.00	5.00	
		Укупно часова активне наставе и ЕСПБ у години		40.00			60.00
		Укупно часова наставе у години		45.00			

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Метод научног рада: Архитектура
Ознака предмета 25.DZ001T	
ЕСПБ 8	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Обавезан предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонске технологије, пројектовање и инсталације Архитектура
Наставник/ци:	Атанацковић-Јеличић Т. Јелена, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
1.00	0.00	0.00	6.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Оспособити студенте за успешно писање научних радова и докторских дисертација из области архитектуре.

Исход предмета

- способност разумевања различитих научних метода коришћених у научној литератури - способност успешног сналажења у стручној литератури - способност успешног писања научног рада у области од интереса - способност успешног креирања и завршетка докторске дисертације

Садржај предмета

Методологија научно-истраживачког рада у области архитектуре. Опште и посебне научне методе. Структура научног рада. Писање и публиковање научног рада. Писање докторске дисертације у области архитектуре. Вредновање научних резултата.

Методе извођења наставе

Предавања. Консултације. Семинарски рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	30.00	Усмени део испита	Да	70.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Попер, К.	Логика научног открића	Нолит, Београд	1973
2	Сесардић, Н.	Филозофија науке	Београд: Нолит	1985
3	Lakatos, I.	The Methodology of Scientific Research Programmes: Philosophical Papers	Cambridge University Press	1977
4	Day, R.	How to Write and Publish a Scientific Paper	Cambridge University Press	1995
5	Кун, Т.	Структура научних револуција	Београд: Нолит	1974
6	Različiti autori	naučni radovi iz oblasti arhitekture	različiti izdavači naučnih publikacija	/

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Принципи истраживања архитектонског простора - одабрана поглавља из интердисциплинарних теорија и
Ознака предмета 25.A901T	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Зековић В. Миљана, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
4.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да докторанде уведе у напредне теоријске и методолошке оквире истраживања архитектонског простора кроз критичко сагледавање интердисциплинарних теорија и праксе. Предмет је усмерен на развој способности концептуалног промишљања простора као сложеног феномена који обухвата физичке, друштвене, културне, технолошке и симболичке димензије. Кроз анализу одабраних теоријских текстова, савремених истраживачких приступа, као и савремених интердисциплинарних пракси, докторанди се оспособљавају за самостално формулисање истраживачких проблема, постављање теоријских оквира и развој оригиналних методолошких стратегија у области истраживања архитектонског простора.

Исход предмета

По завршетку предмета докторанди стичу способност самосталног и критичког истраживања архитектонског простора у оквиру сложених интердисциплинарних теоријских и методолошких оквира. Оспособљени су да идентификују и прецизно формулишу истраживачке проблеме, да успоставе релевантне теоријске оквире и да развију оригиналне методолошке стратегије у области истраживања архитектонског простора. Докторанди развијају способност критичког читања, вредновања и синтезе савремених теоријских текстова и истраживачких пракси, као и капацитет да резултате сопствених истраживања јасно концептуализују, аргументују и позиционирају у шири научни и интердисциплинарни контекст.

Садржај предмета

Проучавање архитектонског простора као истраживачког поља кроз различите интердисциплинарне теоријске перспективе, укључујући уметничке, филозофске, социолошке, антрополошке, културолошке, естетичке и технолошке приступе. Разматрање кључних појмова простора, места, просторне перцепције, тела, идентитета и репрезентације, као и односи између простора, друштва и савремених културних пракси. Посебна пажња посвећена је савременим истраживачким методама у архитектури, укључујући квалитативне, квантитативне, експерименталне, интерпретативне и хибридне приступе, као и начину њихове примене у истраживању архитектонског простора. Анализа одабраних теоријских текстова, савремених истраживачких пројеката и интердисциплинарних пракси, као и развој индивидуалних истраживачких тема докторанада у директној вези са темом докторске дисертације.

Методе извођења наставе

Предавања; дискусије; консултације; самостални истраживачки рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Norberg-Schulz, C.	Genius Loci: Towards a Phenomenology of Architecture	New York: Rizzoli	1980
2	Holl, S., Pallasmaa, J., & Pérez-Gómez, A.	Questions of Perception: Phenomenology of Architecture	William Stout Publishers	2006
3	Pallasmaa, J.	The Eyes of the Skin: Architecture and the Senses	John Wiley & Sons	2012
4	Zumthor, P.	Atmospheres: Architectural Environments – Surrounding Objects	Basel: Birkhäuser	2006
5	Casey, E.	The Fate of Place - A Philosophical History	Berkeley: University of California Press	2013
6	Lucas, R.	Research Methods for Architecture	London: Laurence King Publishing	2016
7	Различити аутори	Научни радови из области у релевантним периодима за истраживања	Различити издавачи научних публикација	2025

Наставни предмет		Принципи истраживања архитектонског простора - одабрана поглавља из архитектонских пракси
Ознака предмета	25.A902T	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Мараш М. Игор, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
4.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови

Р.бр.	Ознака предмета	Назив предмета	Мора се одслушати	Мора се положити
1,	AE08	Мастер рад - студијско истраживачки рад	Не	Не

Услов: Нема

Циљ предмета

Непосредни циљ предмета је упознавање студената са широким спектром могућих приступа истраживању простора у теорији са посебним осврtом на савремене архитектонске праксе. Посредни циљ је изградња способности студената да идентификују, проучавају, бирају и примењују конкретне истраживачке принципе и поступке у сопственом научном, истраживачком и стваралачком раду.

Исход предмета

Способност студената да самостално граде и воде научно-истраживачке и уметничко-истраживачке процесе у архитектури

Садржај предмета

Врсте и типови истраживања у архитектури. Научно истраживање у архитектури. Стваралачко истраживање у архитектури. Класични и специфични истраживачки поступци. Критичка анализа референтних примера из теорије архитектуре, са посебним осврtом на савремене архитектонске праксе. Истраживачки медији. Повезивање и преклапање медија. Вишемедијско истраживање у архитектури. Истраживачки поступци и процедуре. Истраживачка структура

Методе извођења наставе

Предавања и радионице.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Bendžamin, E.	Filozofija arhitekture	Beograd: Clio	2011
2	Kipnis, J.	A Question of Qualities: Essays in Architecture	London: MIT Pres	2013
3	Leach, N.	Rethinking Architecture	London and New York: Routledge	1997
4	Атанацковић-Јеличић, Ј., Ецет, Д., & Мараш, И.	Савремени приступ архитектонском пројектовању школских зграда	Нови Сад: Факултет техничких наука	2016

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Принципи истраживања архитектонског простора - савремени изазови и контексти
Ознака предмета 25.A903T	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Кркљеш М. Милена, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
4.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Непосредни циљ предмета је да студенте упозна и уведе у различите теоријске, епистемолошке и методолошке оквире који се користе у савременим истраживањима архитектонског простора. Посредни циљ је изградња способности студената да критички и самостално идентификују, проучавају, оцене и примењују конкретне истраживачке принципе и поступке у сопственом научном, истраживачком и стваралачком раду у оквиру сложених контекста.

Исход предмета

Способност студената да самостално артикулишу и воде научно-истраживачке и уметничко-истраживачке процесе у архитектури; да опишу и класификују главне теоријске и епистемолошке оквире који се користе у савременим истраживањима архитектонског и урбаног простора; развију и формулишу истраживачку проблемску поставку; изаберу и аргументују адекватну методолошку стратегију; примене методе и интерпретирају резултате у складу са постављеним теоријским претпоставкама; критички рефлектују и дискутују о условљеностима, ограничењима и етичким/социокултурним импликацијама избора методологије и истраживачког приступа; презентују и аргументују резултате истраживања показујући способност самосталног истраживачког и стваралачког деловања.

Садржај предмета

Врсте и типови истраживања у архитектури. Научно истраживање у архитектури. Стваралачко истраживање у архитектури. Класични и специфични истраживачки поступци. Критичка анализа референтних примера из теорије архитектуре и архитектонских пракси. Истраживачки медији. Повезивање и преклапање медија. Вишемедијско истраживање у архитектури. Истраживачки поступци и процедуре. Истраживачка структура.

Методе извођења наставе

Предавања и радионице.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Marsch, P., & Bulakci, O.	5G System Design: Architectural and Functional Considerations and Long Term Research	London: Wiley	2018
2	Groat, L., & Wang, D.	Architectural Research Methods	London: Wiley	2013
3	Lucas, R.	Research Methods for Architecture	London: Laurence King Publishing	2016
4	Различити аутори	Научни радови из области архитектуре	Различити издавачи научних публикација	2025

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет		Контексти архитектуре у урбаном простору
Ознака предмета	25.A904T	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Реба Н. Дарко, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: за слушање овог предмета не постоје претходни услови.

Циљ предмета

Циљ предмета Контексти архитектуре у урбаном простору је да оспособи студенте да сензибилно препознају контекстуалне силе и утицаје који владају у простору у коме ће пројектовати нове елементе и извршити његову трансформацију.

Исход предмета

Исход образовања и учења на предмету је да оспособи студенте да сензибилно препознају утицаје и силе које могу да делују на њихово пројектантско решење и доношење одлука у процесу пројектовања.

Садржај предмета

Предмет Контексти архитектуре у урбаном простору изучава све могуће силе и утицаје у урбаној морфологији и архитектонској типологији које утичу на овај однос на коме се заснивају квалитети и карактеристике градских простора. Студираће се ианализирати успешни примери реализованих градских простора који треба да оспособе студенте за адекватне и логичне приступе будућим урбаним трансформацијама. Неопходно је да студенти стекну сензибилитет за адекватно уклапање нових елемената у урбана окружења који треба да унапреде карактеристике, атмосферу и визуелне квалитете градских простора.

Методе извођења наставе

Настава се изводи менторски.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Презентација 1	Да	50.00	Одбрана завршног рада	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Ghel, J., & Svare, B.	How to Study Public Spaces	London: Island Press	2020
2	Бролин, Б.	Архитектура у контексту	Београд: Грађевинска књига	1986
3	Kostof, S.	The City Assembled	London: Thames & Hudson	1999
4	Kostof, S.	The City Shaped	London: Thames & Hudson	1999
5	Rosi, A.	Архитектура града	Београд: Грађевинска књига	2008
6	Норберг-Шулц, К.	Егзистенција, простор, архитектура	Београд: Грађевинска књига	1999
7	Шулц, К. Н.	Становање	Београд: Грађевинска књига	1990
8	Radović, R.	On Cities, Planning & Urban Design	Espoo: Helsinki University of Technology, Centre for Urban and Regional Studies,	1996
9	Реба, Д.	Улични систем и урбана морфологија	Нови Сад: Факултет техничких наука	2016
10	Реба, Д.	Улица - елемент структуре и идентитета	Београд: Орион Арт	2010

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет		Контексти архитектуре - одабрана поглавља из културног наслеђа
Ознака предмета	25.A905T	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Историја, наслеђе и заштита
Наставник/ци:		Драганић И. Аница, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови

Р.бр.	Ознака предмета	Назив предмета	Мора се одслушати	Мора се положити
1,	DZ001T	Метод научног рада: Архитектура	Да	Не

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да продуби разумевање сложених односа између архитектуре, простора и културног наслеђа кроз интердисциплинарно и критичко разматрање савремених теоријских приступа. Предмет подстиче истраживачко промишљање архитектуре у ширем културном, друштвеном, политичком и еколошком контексту, са фокусом на интерпретацију наслеђа као динамичног процеса производње значења. Посебан акценат ставља се на развој способности критичке анализе, компаративног приступа и формулисања оригиналних истраживачких питања која доприносе пољу архитектонских и културних студија.

Исход предмета

По завршетку предмета докторанд ће бити способан да: Разуме и критички тумачи савремене теоријске приступе архитектури и културном наслеђу; Повезује архитектуру са ширим културним, друштвеним и политичким контекстима; Идентификује и анализира комплексне процесе формирања значења у простору и наслеђу; Примени интердисциплинарне методе у истраживању архитектонског наслеђа; Формулише сопствени теоријско-методолошки оквир за истраживање докторског рада; Конструише аргументовану, критичку позицију према актуелним дебатама у области архитектуре и културног наслеђа.

Садржај предмета

Теоријски оквири савремених студија архитектуре и културног наслеђа; Концепти контекста: просторни, историјски, културни, политички и еколошки аспекти архитектуре; Критичке теорије и интерпретације наслеђа (постколонијални, феминистички, пост-социјалистички, еколошки приступи); Архитектура и колективно памћење: простор сећања, траума, идентитет; Наслеђе модернизма и индустријско наслеђе – савремени изазови интерпретације и обнове; Конфликтно и дисонантно наслеђе: етика, политика и репрезентација; Архитектура између локалног и глобалног: транснационалне перспективе и културни трансфери; Студије случаја: критичке анализе изабраних примера архитектонског наслеђа; Методологије интердисциплинарног истраживања у оквиру културног наслеђа; Развијање индивидуалног истраживачког оквира за докторску дисертацију

Методе извођења наставе

Предавања, консултације, самостални истраживачки рад студента, семинарски рад

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	50.00	Теоријски део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Graham, B., Ashworth, G., & Tunbridge, J.	A Geography of Heritage: Power, Culture and Economy	Routledge	2000
2	Крстић, Б.	Споменичка баштина	Сарајево: Synopsis	2010
3	Smith, L.	Uses of Heritage	Routledge	2007
4	Harrison, R.	Heritage: Critical Approaches	Routledge	2012
5	Драганић, А., & Силадји, М.	Концептуализација одрживог наслеђа: од локалног до европског	Нови Сад: Универзитет у Новом Саду	2022
6	Marsden, S., & Spearritt, P.	The Twentieth-century Historic Thematic Framework	Getty Conservation Institute	2021

Наставни предмет		Контексти архитектуре - одабрана поглавља унутрашњег простора
Ознака предмета	25.A906T	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Мишкељин Н. Ивана, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Образовни циљ предмета јесте продубљено разумевање утицаја одабраних контекстуалних аспеката архитектуре на промишљање и артикулацију унутрашњег простора одређене намене.

Исход предмета

Студент развија способност критичког промишљања унутрашњих простора у односу на релевантне контекстуалне факторе, као и примене теоријских знања у самосталном истраживачком раду.

Садржај предмета

Проучавање одабраних теоријских приступа и концепата унутрашњег простора у односу на релевантне контекстуалне утицаје – друштвене, културолошке, просторне, климатске, историјске и друге. Анализа и синтеза начина на који контекст утиче на функционалну организацију и просторне карактеристике унутрашње архитектуре. Истраживање међусобних односа контекста, унутрашње архитектуре и корисничког искуства.

Методе извођења наставе

Предавања, консултације, презентације, менторски рад. Усмени испит.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Shove, E.	Comfort, Cleanliness and Convenience: the Social Organisation of Normality	Oxford, England; New York: BERG	2013
2	Lacaton, A., & Vassal, J.-P.	It's Nice Today: On Climate, Comfort and Pleasure	Ruby Press	2024
3	Taylor, M., & Preston J. (Eds.)	INTIMUS, Interior Design Theory Reader	John Wiley & Sons	2008
4	Kopec, D.	Health and Well-being for Interior Architecture	Routledge	2017
5	Bendžamin, E.	Filozofija arhitekture	Beograd: Clio	2011
6	Pallasmaa, J.	The Eyes of the Skin: Architecture and the Senses	John Wiley & Sons	2005
7	Pallasmaa, J.	The Embodied Image: Imagination and Imagery in Architecture	John Wiley & Sons, Ltd.	2011
8	Huskinson, L.	Nietzsche and Architecture: The Grand Style for Modern Living	Bloomsbury Visual Arts	2024
9	Harries, K.	The Ethical Function of Architecture	MIT Press	1998

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Дискурси у архитектури - савремени град и интердисциплинарни приступи
Ознака предмета 25.A907T	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Врачарић Љ. Милица, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да упути студенте у основе креирања сопственог научног истраживачког дискурса у складу са актуелним развојем урбанизма као дисциплине, кроз разматрање, разумевање, анализу и примену сегмената интедисциплинарних и трансдисциплинарних утицаја повезаних дисциплина. Образовни циљ је усмерен ка препознавању широког спектра комплексних утицаја и феномена који трансформишу и обликују савремене градове, те ка њиховој контекстуализацији у оквиру истраживачког рада.

Исход предмета

Кроз рад у оквиру предмета, студенти ће развити способност за тумачење просторних феномена и процеса кроз разумевање савременог дискурса, као и капацитет за јасно позиционирање и изражавање критичког става и закључака у оквиру сопствених истраживања. Важан исход образовања је и оспособљеност за успостављање међудисциплинарног дијалога кроз реинтерпратацију тема из граничних, али и других сродних дисциплина и дискурса који су у корелацији са урбанизмом и архитектуром, те за њихову адекватну артикулацију у оквиру истраживачког рада.

Садржај предмета

Дискурси у урбанизму као теоријско-филозофске категорије; Интерпретација просторних феномена изван детерминистичких оквира; Контекстуалност у односу на најшире просторне, друштвене, економске, технолошке и политичке аспекте; Гранична поља урбанистичког/архитектонског, уметничког и научног дискурса - инспиративни потенцијал интердисциплинарности и интердисциплинарност као теоријско-методолошко упориште; Селекција и формирање релевантног интердисциплинарног оквира за проучавање специфичног феномена; Интердисциплинарне интерпретације просторних феномена - препознавање и позиционирање просторних процеса и феномена у оквирима других дисциплина; Реинтерпретације просторних феномена - анализа, синтеза, закључивање и артикулација истраживања; Тумачење просторних процеса и феномена кроз примену савремених и напредних технологија.

Методе извођења наставе

Предавања, консултације, радионице, самостални истраживачки рад студената.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Leach, N.	Rethinking Architecture: A Reader in Cultural Theory	Routledge	2009
2	Nedučin, D., Vračarić, M., & Medenica Todorović, R.	Gradovi u tranziciji	Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka	2024
3	Лефевр, А.	Прилог естетици	Београд: Култура	1957
4	Le Gates, R., & Stout, F. (Eds.)	The City Reader, (5th Edition)	London: Routledge	2011
5	De Landa, M.	A Thousand Years of Nonlinear History	New York: Swerve	2000
6	Batty, M.	Inventing Future Cities	London: The MIT Press, Cambridge, Massachusetts	2018
7	Callinicos, A.	The Resources of Critique	Cambrige: Polity Press	2006
8	Kofman, E. & Lebas, E.	Writtings on Cities / Henry Lefebvre	Blackwell Publishing	2006
9	Petrović, M. (ured.)	Glokalnost transformacijskih promena u Srbiji	Beograd: Čigoja štampa	2012

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
10	Различити аутори	Научни радови из области урбанизма	Различити издавачи научних публикација	--

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Дискурси у архитектури - архитектура и друштвене праксе
Ознака предмета 25.А908Т	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	А00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Константиновић М. Драгана, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да критички испита архитектонски дискурс, као систем знања, репрезентација и утицаја који дефинишу оквир кроз који се архитектура ствара, интерпертира и фундира у друштву. Такође, циљ је да се истражи однос архитектуре и друштвеног контекста, с посебним осврtом на разумевање модалитета на који се друштвени односи, идентитети и укуси пресликавају у грађеној средини. Кроз увођење широког трансдисциплинарног оквира, који укључује друштвене теорије, дискурзивну анализу, урбану и политичку економију, студенти се оспособљавају да врше сложене анализе и изводе аргументоване закључке у оквирима постављених теорија.

Исход предмета

Разумевање кључних теоријских поставки о простору и друштвеним праксама; тумачење утицаја друштвених пракси на архитектонско деловање (институције, култура, перцепције јавности); идентификовање утицаја друштвених, политичких и економских сила на поље архитектуре; примена дискурзивне анализе на појединачне случајеве, или феномене из обухвата докторског истраживање; критичко вредновање друштвених последица архитектонских концепата, програма и пројектантксих стратегија; формилисање јасних истраживачких позиција подржаних теоријским оквиром; продубљивање методолошког апарата и теоријских знања.

Садржај предмета

Дискурси у архитектури и урбанизму: знање, резпрезентација, медији, идеологија; продукција простора (Лефевр); простор, институције, моћ (Фуко); језик, наратив и интерпретација у архитектонском дискурсу; друштвена логика простора (Хилијер и Хенсон); традиција и укус; архитектонска култура, процес пројектовање и институционални оквири; улога архитектуре и јавног простора у формирању и подражавању идентитета; ауторизовани, неапсорбовани, проблематични идентитети; право на град и урбани активизам; глобализација, миграције и транснационални контексти.

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије у оквиру предавања, самосталан истраживачки рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	70.00	Презентација и завршна одбрана пројекта	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Lefbrvre, H.	The Production of Space	Blackwell	1991
2	Fuko, M.	Poredak diskursa	Karposbooks	2007
3	Hillier, B., & Hanson, J.	The Social Logic of Space	Cambridge: Cambridge University Press	1984
4	Ashraf, S., & et al.	100+ Books That Shaped Our Understanding of People-Place Dialectics: A Discourse for architects, urban designers, and planners	ABC2 Publishing	2025
5	>енг<Тсцхуми, Б.</енг>	Arhitektura i disjunkcija: odabrana poglavlja	Zagreb: AGM	2004
6	Dovey, K.	Framing places: mediating power in built form	New York: Routledge	1999
7	Psarra, S.	Architecture and Narrative: The Formation of Space and Cultural Meaning	Routledge	2009
8	Vidler, A. (Ed.)	Architecture between spectacle and use	Massachusetts: Sterling and Francine Clark Art Institute	2008
9	Различити аутори	Научни радови из области предмета	Различити издавачи научних публикација.	све

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Дискурси у архитектури - контексти урбаних промена
Ознака предмета 25.А909Т	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	А00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Недучин А. Дејана, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да студентима пружи напредно теоријско и методолошко утемељење за разумевање и истраживање урбаних трансформација, са фокусом на начине на које се оне планирају, обликују, управљају, легитимишу, перципирају и тумаче. Посебан нагласак ставља се на механизме који обликују просторне политике и обрасце урбане регенерације. Настава обухвата анализу односа између просторних политика, идентитета места, образаца употребе простора и процеса урбане регенерације, као и разумевање начина на које различити наративи производе, оправдавају или оспоравају промене у градском простору. Студенти ће развити способности идентификовања, анализе и деконструкције про ет цонтра дискурзивних пракси које прате процес урбане трансформације, те способност самосталног истраживања његових узрока, као и краткорочних и дугорочних ефеката. Овакав приступ омогућава развијање аналитичких и синтетичких компетенција потребних за теоријско позиционирање, концептуализацију оригиналног научног доприноса и критичку евалуацију интервенција у урбаном простору.

Исход предмета

Студент ће бити оспособљен да: примени напредне методолошке инструменте за критичку анализу и деконструкцију процеса урбаних трансформација, укључујући идентификовање њихових узрока, механизама и последица, посебно на просторном нивоу; концептуализује сопствено теоријско позиционирање и развије истраживачки засноване интерпретације урбаних промена и њихових просторних импликација; синтетише стечена знања у циљу дефинисања нових аналитичких и стратешких оквира за промишљање, планирање и управљање трансформацијама и интервенцијама у урбаном простору; самостално формулише истраживачка питања, хипотезе и аналитичке протоколе уз доследну примену одговарајућих методолошких приступа; продукује оригинална научна сазнања са потенцијалом за публиковање, доприносећи теоријском, методолошком и аналитичком развоју урбаних студија и сродних дисциплина.

Садржај предмета

Увод у контексте урбаних промена: простор и наративи урбане трансформације; теоријски и концептуални оквири разумевања урбаног простора и његове трансформације. Читање и декодирање урбаних промена: квалитативни и интерпретативни алати за истраживање просторне трансформације; анализа морфологије, образаца употребе простора и просторних дисконтинуитета. Политика простора и механизми трансформације: простор као арена конфликата интереса и модели легитимизације интервенција у простору. Идентитет места: симболичка производња простора, артикулација идентитета места и материјалне и нематеријалне трансформације простора. Урбана регенерација: легитимизација и отпор регенерацији, присвајање простора и стварање конфликтних простора. Студије случаја: интерпретација и компаративна и критичка анализа примера; читање слојевитости урбаних промена; морфолошке трансформације, про ет цонтра утицајни фактори и нови обрасци употребе простора и односа моћи у простору. Менторски вођен истраживачки рад студената.

Методе извођења наставе

Интерактивна предавања, тематске дискусије, консултације и менторски вођен самостални истраживачки рад, уз примену компаративних и аналитичких метода и синтезе стечених знања, са фокусом на развој оригиналног научног доприноса.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни(пројектни)задатак	Да	50.00	Усмени део испита	Да	30.00
Семинарски рад	Да	20.00			

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Различити аутори	Разлитчити научни радови/књиге из области	Различити издавачи научних публикација	-
2	Kubeš, J., & Kovács, Z.	The kaleidoscope of gentrification in post-socialist cities. Urban Studies, 57(13), 2591-2611.	Sage Journals	2020

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
3	Piotr Kryczka, Dominik Sikorski, Tomasz Figlus, Agnieszka Lisowska-Kierepka, Łukasz Musiaka, Tomasz Spórna, Paweł Sudra, Robert Szmytkie	Defining suburbanization in Central and Eastern Europe: A systematic literature review, Cities, Volume 158, 1056	Elsevier	2025
4	Czyża, S., Szuniewicz, K., Cieślak, I., Biłozor, A., & Bajerowski, T.	An Analysis of the Spatial Development of European Cities Based on Their Geometry and the CORINE Land Cover (CLC) Database. International Journal of Environmental Research and Public Health, 20(3), 2049.	МДПИ	2023

Наставни предмет		Дискурси у архитектури одабрана поглавља из унутрашње архитектуре
Ознака предмета	25.А910Т	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		А00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Тодоров М. Марко, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Основни образовни циљ предмета је да се развију теоријска и методолошка знања студената у области унутрашње архитектуре и дизајна, са фокусом на критичко разумевање савремених теоријских приступа, историјских и културних контекста, као и интердисциплинарних истраживачких парадигми. Посебан акценат ставља се на развој способности студената да концептуално, аналитички и истраживачки промишљају унутрашњи простор и формулишу оригиналне научне и теоријске доприносе у области архитектуре и дизајна.

Исход предмета

Очекивани исход предмета је развој способности студената за критичко анализирање, идентификацију и евалуацију културних, друштвених, економских и технолошких фактора који утичу на обликовање савременог унутрашњег простора, као и способност формулације и развоја оригиналног истраживачког рада са теоријским доприносом.

Садржај предмета

Теоријски оквир; Савремене теорије дизајна простора; Феноменологија простора и искуство корисника; Дизајн као семиотички и наративни систем; Историјски и културни контекст; Генеза унутрашње архитектуре као дисциплине; Модернизам, постмодернизам и савремени облици просторне артикулације; Дизајн у контексту савременог потрошачког друштва; Модерни ентеријер и савремени материјали и технологије; Истраживачки рад

Методе извођења наставе

Предавања, истраживачки рад, семинарски рад

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	30.00	Усмени део испита	Да	70.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Taylor, M., & Preston, J. (Eds.)	INTIMUS: Interior Design Theory Reader	John Wiley & Sons	2008
2	Weinthal, L. (Ed.)	Toward a New Interior, An Anthology of Interior Design Theory	Princeton Architectural Press	2011
3	Lee, M. (Ed.)	The Consumer Society Reader	Blackwell	2000
4	Fisher, F. & et.al.	Performance, Fashion, and the Modern Interior	Berg Publishers	2011

Наставни предмет	Дигиталне технологије у архитектонском и урбанистичком истраживању
Ознака предмета 25.A950	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму
Наставник/ци:	Тепавчевић Б. Бојан, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са различитим приступима примене дигиталних технологија који се користе у савременој пракси, научним и уметничким истраживањима из области архитектуре.

Исход предмета

Способност студента да самостално идентификује и примени дигиталне технологије у истраживању простора, интерпретира просторне податке коришћењем напредних дигиталних метода, развије самосталан истраживачки рад базиран на дигиталној методологији.

Садржај предмета

Увод у дигиталне технологије у архитектури и урбанизму, Методе прикупљања и анализе просторних података, Дигитални алати у архитектонском и урбанистичком планирању (БИМ приступ, алгоритамски приступ) Истраживачке методе и израда самосталног рада. Дигитални алати у изградњи (ЦНЦ технологије, технологије 3д штампе, роботска фабрикација)

Методе извођења наставе

Настава се реализује кроз комбинацију уводних предавања, семинарских дискусија, практичних демонстрација дигиталних алата и индивидуалног истраживачког рада студената. Предавања уводе кључне концепте, методе и савремене праксе, док се дискусије заснивају на анализи релевантне литературе, студија случаја и презентација истраживачких примера. Практични део укључује рад на дигиталним моделима, анализама и експериментима у специјализованом софтверу. Студенти у сарадњи са наставником дефинишу тему истраживања и током семестра развијају самостални истраживачки рад, који се презентује и евалуира у завршној фази курса.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Теоријски део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Various authors	Scientific papers in the field of digital technologies in architecture and urban design	Various academic publishers	2026
2	S Dubljević, B Tepavčević, A Stefanović, AS Anđelković	BIM to BREEAM: A workflow for automated daylighting assessment of existing buildings	Energy and Buildings 312, 114208	2024
3	S Dubljević, B Tepavčević, B Markoski, AS Anđelković	Computational BIM tool for automated LEED certification process	Energy and Buildings 292, 113168	2023
4	M Vučić, B Tepavčević	Веб-Басед Цоллаборативе Метход фор тхе Десигн анд Фабрицатион оф Гридсхеллс Web-Based Collaborative Method for the Design and Fabrication of Gridshells	Proceedings of the 39th eCAADe Conference, 8-10 September 2021	2021

Наставни предмет	Дигиталне методе у архитектонском и урбанистичком истраживању
Ознака предмета 25.A951	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму
Наставник/ци:	Стојаковић З. Весна, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Преглед и осмишљавање научног истраживања у архитектури, урбанизму и дизајну.

Исход предмета

Анализа научне литературе, дефинисање области истраживања и теме, одређивање смера даљег истраживања.

Садржај предмета

Концепти научних истраживања у архитектури са фокусом на специфичности истраживања која се ослањају на дигитално окружење. Обликовање научног доприноса. Веза између проблема и дигиталних алата као метода. Репрезентација и асптракција у научном истраживању; паралелни и разгранати приступи и селекција. Процеси и технологија. Варијабилност. Валоризација.

Методе извођења наставе

Предавања. Радионице, презентације и дискусија или менторски рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Urlich, K.	Design – Creation of Artifacts of Society	University of Pennsylvania	2011
2	Elshater, A., Vellguth, C., & Abusaada, H.	Handbook of Research on Digital Research Methods and Architectural Tools in Urban Planning and Design	Engineering Science Reference	2019
3	Altan, H., Sepasgozar, S., Olanrewaju,A., Peñalvo, F. J. G, Severino, A. G., Tiko Iyamu, T., & Lee, H. J.	Advances in Architecture, Engineering and Technology	Springer	2022

Наставни предмет	Геометријске теорије у генерисању архитектонских структура
Ознака предмета 25.A952	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму
Наставник/ци:	Штулић Б. Радован, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Упознавање са основним поставкама и методама синтетичке пројективне, диференцијалне и алгебарске геометрије неопходним за генерисање сложених геометријских структура применљивих у архитектури и градитељству

Исход предмета

Овладавање знањима из теорије кривих и површи и геометријским трансформацијама у циљу успешног генерисања и предвиђања својстава сложених форми.

Садржај предмета

Концепт кривих и површи (параметарске, непараметарске, композитне). Флексија и торзија кривих. Закривљеност површи и карактеристичне линије на површима. Безијерове, би-сплајн криве и површи (рационалне и неуниформне). Непрекидност кривих и површи. Сплајн интерполације. Геометријске трансформације (перспективне, пројективне, бирационалне итд.) и њихове просторне реституције. Критеријуми за предвидивост добијања могућих облика. Инверзија и релативистичка геометрија хармонијских еквивалентних кривих и површи.

Методе извођења наставе

Предавања, семинарски рад, консултације, дискусија о наставним темама.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Rossier, P.	Geometrie Synthetique Moderne	Paris: Libraire Vuibert	1961
2	Smart, R. J.	Modern Geometries	San Jose State University	1998
3	Shafarevich, I.	Modern Geometries	Brooks/Cole	1994
4	Pottmann, H., Asperl, A., Hofer, M., & Kilian, A.	Architectural Geometry	Bentley Institute Press	2007
5	Banchoff T.	Differential Geometry of Curves and Surfaces	Boca Raton: CRC Press (Taylor&Francis Group)	2016

Студијско истраживачки рад	
Ознака предмета	25.DZ002
ЕСПБ	12

Увод у научно-истраживачки рад 1

Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Обавезан предмет BM0 - Биомедицинско инжењерство (ДАС), Обавезан предмет E10 - Енергетика, електроника и телекомуникације (ДАС), Обавезан предмет E20 - Рачунарство и аутоматика (ДАС), Обавезан предмет F00 - Графичко инжењерство и дизајн (ДАС), Обавезан предмет F20 - Анимација у инжењерству (ДАС), Обавезан предмет G00 - Грађевинарство (ДАС), Обавезан предмет GI0 - Геодезија и геоинформатика (ДАС), Обавезан предмет H00 - Мехатроника (ДАС), Обавезан предмет I20 - Индустријско инжењерство / Инжењерски менаџмент (ДАС), Обавезан предмет IZ0 - Инжењерство информационих система (ДАС), Обавезан предмет M00 - Машинство (ДАС), Обавезан предмет OM1 - Математика у техници (ДАС), Обавезан предмет S00 - Саобраћај (ДАС), Обавезан предмет Z00 - Инжењерство заштите животне средине (ДАС), Обавезан предмет Z01 - Инжењерство заштите на раду (ДАС), Обавезан предмет ZP1 - Управљање ризиком од катастрофалних догађаја и пожара (ДАС), Обавезан предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектура Аутоматика и управљање системима Геодезија Геоинформатика Графички дизајн Графичко инжењерство Индустријско инжењерство и инжењерски менаџмент Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду Механика Мехатроника, роботика, аутоматизација и интегрисани системи Примењене рачунарске науке и информатика Рачунарска техника и рачунарске комуникације
Наставник/ци:	

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
0.00	0.00	0.00	6.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ наставне активности је да студент примени стечена теоријско-методолошка и научно-стручна знања на решавање конкретног научног или инжењерског проблема у оквиру изабране области. Студент систематично анализира структуру и сложеност проблема, спроводи одговарајуће методолошке поступке и на основу добијених резултата формулише научно утемељене закључке о могућим начинима његовог решавања.
Кроз критичко проучавање литературе, постојеће научне праксе и актуелних истраживачких приступа, студент усваја методе креативног решавања комплексних задатака и развија способности за остваривање оригиналног научног доприноса. Активност је усмерена на стицање искуства у формулисању и дефинисању истраживачког проблема, избору и примени одговарајуће методологије, као и у припреми, презентацији и публиковању резултата у складу са међународним академским стандардима.

Исход предмета

По успешно реализованој активности студент ће бити оспособљен да:
- самостално примењује стечена знања из различитих области ради анализе структуре проблема, његове системске разраде и формулисања ефикасних приступа његовом решавању;
- самостално користи стручну и научну литературу ради проширивања знања у изабраном истраживачком подручју и упознавања са методама које се примењују на сродну проблематику;
- идентификује кључне компоненте истраживачког проблема, критички процени различите методолошке приступе и изабере одговарајуће решење у складу са природом истраживања;
- формулише истраживачке циљеве и хипотезе, осмисли и примени методе прикупљања и обраде података, обави релевантне анализе и интерпретира резултате;
- припреми научно-истраживачки извештај, презентацију или научни рад у складу са академским правилима форматирања, цитирања и етичким стандардима у истраживању;
- критички процени сопствене резултате и стави их у контекст постојећих научних сазнања.

Садржај предмета

Садржај активности дефинише се индивидуално, у складу са истраживачким усмерењем студента и потребним знањима за обраду изабране теме. Активност може обухватити:
- проучавање релевантне стручне и научне литературе, као и доступних докторских дисертација и научних радова који се баве сродним проблемима;
- дефинисање истраживачког проблема, циљева и хипотеза;
- избор и проучавање методолошког приступа (експерименталног, аналитичког, нумеричког, симулационог, квалитативног…);
- спровођење анализа усмерених на идентификовање и разумевање кључних параметара и ограничења проблема;
- разматрање могућих решења и приступа њиховој верификацији;
- припрему резултата у форми истраживачког извештаја или публикације.

Методе извођења наставе

Студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима или стручњацима релевантним за изабрану тему. У зависности од захтева истраживања, студент може спроводити мерења, експерименте, нумеричке симулације, анализе података, анкете или друге методе прикупљања информација.
Процес укључује:
-дефинисање и планирање истраживања,
-спровођење методолошких поступака,
-документовање резултата,
-критичку анализу и тумачење,
-припрему текста за публикацију.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Група аутора	Монографске публикације и научни радови	--	--

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	
Ознака предмета	25.A916
ЕСПБ	10

Програмски дискурс у архитектури

Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Константиновић М. Драгана, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Кроз предмет Програмски дискурс у архитектури истражује се на који начин је архитектонски програм – који се схвата као просторни, перформативни, друштвени, политички И симболички оквир, обликован архитектонским знањем, културним наративима, друштвеним обрасцима и технолошким процесима. Програм се посматра као сложени дискурзивни конструкт, резултат културног и историјског развоја, генератор просторне логике, политички алат који успоставља друштвене односе и концепцијски алат у архитектонској теорији и пракси.
Циљ предмета је развијање напредног теоријског разумевања програма као дискурзивне, историјске И друштвено-политичке категорије у оквиру архитектуре. Такође, на предмету се прати развој програмског приступа архитектури, критички анализирају програмске интерпретације И релације, с циљем да се успостави јасна веза практичног И теоријског деловања у архитектонској пракси И истраживању.

Исход предмета

Студенти се оспособљавају да артикулишу главне теоријске оквире који се тичу програма у архитектури, типологија и функција у архитектонском дискурсу; да позиционирају програмски дискурс у оквиру историјских и савремених архитектонских токова; разумеју политичке и културне импликације архитектонског програма; критички анализирају архитектонски програм кроз интерпретативне и истраживачке методе; формулишу релације између програмских дефиниција и архитектонских исхода; конструишу аргументацију за шири оквир посматрања архитектонске теорије и праксе.

Садржај предмета

Увод у програмски дискурс у архитектури: програм вс.функција, развој програма у архитектури; модернизам и функционализам: модернистички програм, стандардизација, друштвене функције програма, перспективе ЦИАМ-а; тип вс. програм, типолошки вс.програмски приступ архитектури; програм као наратив и догађај: простор-догађај, програмирање процеса, перформативност, релациона архитектура; програм као текст; програм као манифест; програмске утопије; програм и моћ: програм институције, политички простор, дисциплина и контрола; пост-програмска архитектура: џанкспејс, параметрицизам, супер-програмирање, хибридне типологије, флексибилност; програм у савременим праксама: програми јавних простора, јавне зграде, социо-технолошке силе које обликују програм архитектуре.

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије у оквиру предавања, самосталан истраживачки рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	70.00	Презентација и завршна одбрана пројекта	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Koolhaas, R., & Mau, B.	S, M, L, XL	New York: The Monacelli Press	1995
2	Tschumi, B.	Arhitektura i disjunkcija: odabrana poglavlja	Zagreb: AGM	2004
3	Till, J.	Architecture Depends	MIT Press	2013
4	Grupa autora	RE:PROGRAMMING, Praxis 8, Journal of Writing + Building	Praxis Inc	2006
5	Rowe, C	Program Versus Paradigm	The MIT Press	1996
6	Hillier, B., Hanson, J.	The Social Logic of Space	Cambridge University Press	1984
7	Ockman, J. (Ed.)	Architecture and Culture 1643-1968	Rizzoli International	1993
8	Koolhaas, R.	Delirious New York - Retroactive Manifesto for Manhattan	Oxford University Press	1978
9	Различити ауторе	Научни радови из области архитектуре	Различити издавачи научних публикација	све

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
10	Hill, J.	Actions of Architecture: Architects and Creative Users	London: Routledge	2003

Наставни предмет		Развој типологије архитектонских објеката
Ознака предмета	25.A917	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Крклъеш М. Милена, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Успостављање и развој способности критичког посматрања, проучавања, анализе и валоризације архитектонског дела. Успостављање и развој способности за критичко посматрање и проучавање различитих типолошких класификација архитектонских дела. Успостављање и развој способности самосталног и заједничког рада на класификовању архитектонских дела и појава и формирању експланативних и хеуристичких типологија.

Исход предмета

Способност и компетенција за критичко сагледавање и креативну примену различитих типолошких класификација архитектонских дела. Развијена способност самосталног и заједничког истраживачког рада у припреми и развоју нових типолошких класификација у архитектури.

Садржај предмета

Појам и дефиниције типа и модела. Својства модела. Класификовање појава. Критеријуми разврставања. Типолошке класификације. Појам, дефиниције и врсте типологија. Експланативне типологије. Хеуристичке типологије. Студије случаја. Класичне теорије архитектуре и урбаног планирања. Модерне теорије архитектуре и урбаног планирања. Постмодернистичке теорије архитектуре и урбаног планирања. Критика у архитектури и урбаном планирању. Типови, форме и методе критичког писања. Критички текст кроз историју. Модерна и постмодернистичка критика у архитектури и урбаном планирању.

Методе извођења наставе

Предавања, консултације, радионице, самостални истраживачки рад студената

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Pevsner, N.	History of Buiding Types	Thames & Hudson	1980
2	Радовић, Р.	Савремена архитектура	Нови Сад: Stylos art	2001
3	Фремптон, К.	Модерна архитектура - критичка историја	Београд: Орион арт	2004
4	Fletcher, B.	A History of Architecture	London: Butherworths	1987
5	Pevsner, N.	The Sources of Modern Architecture abd Design	Thames and Hudson	1985
6	Stevens C. J.	Dictionary of Architecture	Oxford University Press	1980
7	Различити аутори	Научни радови из области архитектуре	Различити издавачи научних публикација	2025

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Развој типологије урбаних простора
Ознака предмета 25.A918	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Реба Н. Дарко, Редовни професор Врачарић Љ. Милица, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Оспособљавање студената за проучавање, анализирање и критичку валоризацију комплексних трансформација урбаних простора. Циљ је да студенати после завршеног курса могу да формирају адекватне класификације и типологије простора у зависности од критеријума релевантних за истраживање.

Исход предмета

Студенти који успешно заврше све обавезе прописане програмом предмета биће оспособљени да адекватно уочавају односе у урбаним срединама, и да формирају адекватне класификације и типологије простора. Стечена знања се користе у даљем образовању нарочито у областима које се баве урбанистичким и просторним Планирањем.

Садржај предмета

Рад на предмету Развој типологије урбаних простора оријентисан је на анализу трансформација које се односе на основне урбане облике, али и за све друге елементе морфологије насеља, од размере најмањих људских агломерација, све до савремених мегалополиса. Испитују се нарочито силе које доводе до промена урбаних простора у морфолошком, програмском, амбијенталном и сваком другом смислу, јер су оне директна последица трансформација урбаних простора. Предмет рада свакако су савремени урбани простори у нашим срединама на којима ће се вршити конкретна истраживања, али и уочавање законитости сталности и промена урбаних фрагмената на примерима савремених европских насеља, која су своје развоје и трансформације доживљавала у дугом временском периоду.

Методе извођења наставе

Настава се изводи путем предавања, и менторским радом са сваким студентом на изради семинарских радова. Завршна оцена се формира на основу семинарског рада који треба да буде на адекватном нивоу.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Spiro, K.	City Shaped	London: Thames and Hudson	1999
2	Spiro, K.	City Assembled	London: Thames and Hudson	2001
3	Елин, Н.	Постмодерни урбанизам	Београд: Орион арт	2002
4	Ghel, J.	Cities for People	Island Press	2010
5	Реба, Д.	Улични систем и урбана морфологија	Нови Сад: Факултет техничких наука	2016
6	Nedučin, D., Vračarić, M., & Medenica Todorović, R.	Gradovi u tranziciji	Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka Univerziteta	2024
7	Различити аутори	Научни радови из области урбанизма	Различити издавачи научних публикација	--
8	Various authors	Scientific papers in the field of urbanism	Various scientific publication publishers	--
9	Rosi, A.	Архитектура града	Београд: Грађевинска књига	2008
10	Реба, Д.	Улица - елемент структуре и идентитета	Београд: Орион Арт	2010

Наставни предмет		Савремене теорије у архитектури и урбанизму
Ознака предмета	25.A920	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Атанацковић-Јеличић Т. Јелена, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Основни циљеви овог предмета су: 1. Разумевање различитих теоријских поставки и друштвених догађања који су, у прошлом веку, довели до формирања садашњих архитектонских праваца; 2. Дефинисање улоге критике и односа критике према теорији; 3. Однос архитекте према свом делу и према култури уопште; 4. Утицај друштва и политике на архитектонску праксу.

Исход предмета

Способност студента да анализира теоријске поставке и запажања друштвених појава у процесу стварања/пројектовања и способност да питања која се јављају у овом процесу посматра рационално, логично и кохерентно

Садржај предмета

Предмет Савремене теорије у архитектури и урбанизму се бави анализом настанка дивергентних архитектонских праваца у непосредној прошлости, узроцима из сфере друштва, културе, науке и политике и трансфером ових сазнања на тренутна дешавања у пољу дизајна. Од посебног значаја ће бити тема односа општих друштвених тенденција према личним ауторским тумачењима и критичкој пракси

Методе извођења наставе

Предавања, консултације.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Еко, У.	Историја лепоте	Београд: Вулкан издаваштво	2023
2	Еко, У.	Историја ружноће	Београд: Плато	2010
3	Еко, У.	Бескрајни спискови	Плато	2012
4	Sudjic, D.	The Language of Cities	Penguin	2016
5	Različiti autori	naučni radovi iz oblasti arhitekture	različiti izdavači naučnih publikacija	/

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Креативно истраживање и интерпретације у архитектури и урбанизму
Ознака предмета 25.A926	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Зековић В. Миљана, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да докторанде уведе у домен креативног истраживања у архитектури и урбанизму као научно утемељеног, теоријски позиционираног и методолошки структурисаног процеса усмереног ка продукцији оригиналног знања. Предмет је усмерен на критичко преиспитивање архитектонских и урбаних теорија, пракси и просторних феномена кроз развој сопствених истраживачких и интерпретативних модела. Кроз самостални истраживачки рад докторанди развијају способност концептуализације, теоријског уоквиривања и методолошке артикулације креативног истраживања, као и способност да креативне интерпретације успоставе као релевантан облик научног доприноса у области архитектуре и урбанизма.

Исход предмета

Стечена способност самосталног осмишљавања, теоријског одређења и методолошког структурирања креативног истраживања у архитектури и урбанизму. Способност за критичко преиспитивање постојећих архитектонских и урбанистичких теорија, пракси и просторних феномена; за развој сопствених интерпретативних модела, као и способност за примену креативних истраживачких поступака као равноправних метода научног рада. Докторанди развијају способност јасног позиционирања сопственог истраживања у оквиру савремених академских дискурса, као и капацитет да резултате креативног истраживања аргументују као оригинални научни допринос повезан са темом докторске дисертације.

Садржај предмета

Проучавање креативног истраживања као специфичног облика научне продукције у архитектури и урбанизму, кроз критичку анализу односа између теорије, интерпретације, пројектантског мишљења и истраживачког процеса. Разматрање савремених теоријски оквира креативног и интерпретативног истраживања, модела експерименталног, спекулативног и критичког приступа простору, архитектури и граду, као и односа између архитектонских, уметничких и интердисциплинарних пракси. Предмет укључује анализу релевантних примера из савремене теорије и праксе, као и развој индивидуалних истраживачких тема докторанада кроз формулисање сопствених интерпретативних позиција, истраживачких питања и методолошких стратегија. Посебан акценат ставља се на повезивање креативног истраживања са израдом докторске дисертације и на успостављање ауторске истраживачке позиције докторанада.

Методе извођења наставе

Предавања; дискусије; консултације; самостални истраживачки рад

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Holl, S., Pallasmaa, J., & Pérez-Gómez, A.	Questions of Perception: Phenomenology of Architecture	JA+U Publishing Co., Ltd.	2008
2	Awan, N., Schneider, T., & Till, J	Spatial Agency: Other ways of doing architecture	Taylor & Francis Ltd, NY and London; 2011	2011
3	Kunze, D., Bertolini, D., & Simone, B.	Architecture Post Mortem (The Diastolic Architecture of Decline, Dystopia, and Death)	Routledge	2013
4	Soja, E. W.	Thirdspace: Expanding the Geographical Imagination	Oxford: Blackwell Publishers	1996
5	Weizman, E.	Forensic Architecture – Violence at the Threshold of Detectability	MIT Press	2013
6	Lahiji, N. (Ed.)	Can Architecture Be an Emancipatory Project? Dialogues on Architecture and the Left	London- New York: Bloomsbury Academic	2021
7	Frichot, H.	Creative Ecologies: Theorizing the Practice of Architecture	London–New York: Bloomsbury Visual Arts	2018
8	Различити аутори	Научни радови из области у релевантним периодима за истраживања	Различити издавачи научних публикација	2025

Наставни предмет	Културно наслеђе као архитектонски и урбанистички контекст
Ознака предмета 25.A931	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Историја, наслеђе и заштита
Наставник/ци:	Драганић И. Аница, Редовни професор Сладић Тодоров Ђ. Мирјана, Ванредни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Симултана процена прошлости, садашњости и пројекција вредности грађене средине којој је културно наслеђе контекст у којем се стварају актуелни архитектонски и урбанистички облици. Филозофски аспект услојавања културног наслеђа кроз време је специфичан циљ модула.

Исход предмета

Овладавање теоријским принципима и доктрином еволутивног архитектонског и урбанистичког стваралаштва током којег се излучује културно наслеђе као резулат јавног интереса друштва. Оспособљеност да се ефикасно решавају проблеми садејства наслеђених и новопројектованих структура у оквиру грађених целина.

Садржај предмета

Културно наслеђе као резултат јавног интереса и промењивост јавног интереса; Филозофски аспекти архитектонског стваралаштва; Два актуелна става о културном наслеђу – механицистички и холистичко-органски; Принцип зависног настајања културног наслеђа; Концепт међузависности и континуитета културног наслеђа; Еволутивни процес система вредности културног наслеђа; Стварање грађене средине континуалном дезинтеграцијом појединих њених делова; Дефинисање сценарија или опција за коришћење културног наслеђа као архитектонског и урбанистичког контекста; Разумевање културног наслеђа као контекста. Ново створене структуре као имплантати или потенцијално култуно наслеђе; Мобилност, мултикултуралност и глобализација као историјски познати феномени; Наслеђе у дијалогу са самим собом.

Методе извођења наставе

Предавања, консултације, радионице, самостални истраживачки рад студената

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	50.00	Теоријски део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Mitrović, B.	Philosophy for Architects	Princeton Architectural Press	2011
2	Бролин, Б.	Архитектура у контексту	Београд: Грађевинска књига	1988
3	Lange, A.	Writing about Architecture. Mastering the Language of Buildings and Cities	Princeton Architectural Press	2012
4	Popper, K.	The Poverty of Historicism	Routledge Classics	2002
5	Krier, R.	Town Spaces: Contemporary Interpretations in Traditional Urbanism	Birkhäuser	2006

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Обликовање архитектонских структура
Ознака предмета 25.A942	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Конструкције, инсталације, екологија и грађење
Наставник/ци:	Николић Т. Димитрије, Ванредни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Оспособљавање студената за напредну анзлизу обликовних и конструкцијских својстава архитектонских структура.

Исход предмета

Способност визуализације тока и величине сила унутар просторних архитектонских структура, те владање принципима њиховог обликовања и изналажења оптималних равнотежних конфигурација.

Садржај предмета

Развој архитектонских структура и начела конструисања у градитељству. Напредне методе визуализације сила и преноса оптерећења. Графичке и нумеричке методе анализе равнотеже архитектонских структура. Верижне структуре. Лукови. Сложени решеткасти носачи. Комбиновани носачи. Просторне структуре. Оптимизација облика архитектонских структура. Естетика архитектонских структура.

Методе извођења наставе

Анализа облика као примарног својства структуре. Визуализација сила и анализа равнотежних извођења конфигурација помоћу метода графостатике с циљем интуитивног разумевања понашања сложених архитектонских структура. Аналитичко и нумеричко моделирање равнотеже одабраних архитектонских структура уз примену софтвера за графичко уређивање алгоритама и симболичко математичко рачунање.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Benvenuto, E.	An Introduction to the History of Structural Mechanics	Springer	1991
2	Kurrer, K. E.	The History of the Theory of Structures: Searching for Equilibrium	John Wiley & Sons	2018
3	Allen, E., & Zalewski, W.	Form and Forces: Designing Efficient, Expressive Structures	John Wiley & Sons	2009
4	Schodek, D. L., & Bechthold, M.	Structures	Pearson	2014
5	Zalewski, W., & Allen, E.	Shaping Structures: Statics	Wiley	1997
6	Salvadori, M., & Heller, R.	Structure in Architecture: The Building of Buildings	Prentice-Hall	1986

Наставни предмет	Алгоритамске методе у савременој архитектури и градњи
Ознака предмета 25.A953	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет F20 - Анимација у инжењерству (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму
Наставник/ци:	Тепавчевић Б. Бојан, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са различитим алгоритамским методама које се користе у савременој архитектонској пракси, научним и уметничким истраживањима из области архитектуре.

Исход предмета

Способност студента да самостално дефинише нестандардне проблеме и потенцијалне начине решавања применом различитих алгоритамских метода из области архитектуре,

Садржај предмета

Увод и класификација различитих алгоритамских метода у научним и уметничким истраживањима као и савременој пракси из области архитектуре. Улога алгоритамског приступа у дизајну и репрезентацији. Утицај алгоритамских метода пројектовања на савремену естетику у архитектури. Алгоритамске методе у процесу оптимизације у архитектонском пројектовању и фабрикацији

Методе извођења наставе

Настава се изводи кроз упознавања са новим правцима истраживања из поменуте области, кроз уводна предавања и дискусију о наставним темама. У сарадњи са предметним наставником, студенти дефинишу тему и методе истраживања и у обавези су да да самосталноураде истраживачки рад. Облици наставе се прилагођавају броју студената и изабраним поглављима истраживања.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Теоријски део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Tepavčević, B., Stojaković, V., Jovanović, M., Vučić, M., & Bajšanski, I,	Architectural Composition in the Age of Algorithmic-Aided Design in: Handbook of the Mathematics of the Arts and Sciences (ed. Bharath Sriraman)	Springer	2025
2	Various authors	Naučni radovi sa Kobsona iz oblasti primene algoritama u arhitekturi	Elsevier, Springer	2026
3	Tedeschi, A., Lombardi, D	The Algorithms-Aided Design In: Hemmerling, M., Cocchiarella, L. (eds) Informed Architecture.	Springer, Cham	2018
4	Caetano, I., Santos, L., & Leitão, A.	Computational design in architecture: Defining parametric, generative, and algorithmic design	Frontiers of Architectural Research	2020

Наставни предмет		Транскултуралност и идентитет наслеђа руралних простора
Ознака предмета	25.А1000	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		А00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Историја, наслеђе и заштита
Наставник/ци:		Силађи И. Мариа, Ванредни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ образовања је анализа различитих типова наслеђа присутни у руралним срединама, при чему се посебна пажња посвећује међусобном утицају архитектуре, наслеђа и идентитета руралних простора. Такође, циљ је да се докаже значај транскултуралних процеса у формирању, очувању и трансформацији културног и архитектонског наслеђа. Фокус је на интеракцији културних утицаја, континуитетима и дисконтинуитетима у развоју сеоских заједница, као и на савременим приступима интерпретацији и очувању руралног културног пејзажа.

Исход предмета

По завршетку предмета студент је у стању да: препозна транскултуралне процесе у формирању идентитета руралних средина; анализира материјалне и нематеријалне елементе руралног наслеђа;
критички сагледава историјске, друштвене и културне утицаје на трансформацију села; примени савремене методолошке приступе у документовању и интерпретацији руралног наслеђа; процени вредности руралног простора у контексту очувања, ревитализације и одрживог развоја.

Садржај предмета

Појмови руралног простора и руралног културног наслеђа; транскултуралност: теоријски оквир и примери у руралним заједницама; идентитет села: просторне, друштвене и културне димензије; историјске миграције, етничке интеракције и формирање руралних пејзажа; материјално и нематеријално рурално наслеђе (архитектура, обичаји, економија); савремене трансформације села и изазови очувања идентитета; методе интерпретације и презентације руралног наслеђа; студије случаја из региона и Европе.

Методе извођења наставе

Предавања, консултације, семинарски рад, завршни испит

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Завршни испит	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Силађи, М.	Трансформација јавних простора банатских села од 18. до 21. века: докторска дисертација	Нови Сад: Факултет техничких наука	2015
2	Egbers, V., & Sezer, Ö.	The Making of Identity through Rural Space: Scenarios, Experiences and Contestations	Birkhäuser	2024
3	Szymanski, R., & Schofield, J.	Local Heritage, Global Context Cultural Perspectives on Sense of Place	Routledge	2010
4	Bastian, J. A., & Flinn, A.	Community Archives, Community Spaces: Heritage, Memory and Identity	Facet	2020

Наставни предмет		Архитектура и култура конзумеризма
Ознака предмета	25.A1001	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Медић О. Саша, Ванредни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Истраживање и критичка анализа утицаја конзумеризма на формирање савремених архитектонских пракси. Предмет омогућава студентима рад на сложеној анализу односа између архитектуре и културе конзумеризма у савременом друштву. Фокус је на критичком сагледавању начина на који потрошачке праксе обликују физичке просторе.

Исход предмета

Студенти развијају способност тумачења савремених архитектонских и урбанистичких пракси кроз призму конзумеризма, уз критичко вредновање њихових друштвених и културних импликација. Формирају теоријски утемељене анализе које интегришу мултидисциплинарне перспективе.

Садржај предмета

Анализа историјског развоја конзумеризма. Идеологија потрошње као свеприсутни феномен.
Теоријско разматрање културе конзумеризма у оквиру савремених архитектонских пракси.
Утицаји конзумеризма на просторне обрасце. Разматрање архитектонских и урбанистичких решења у конктексту економских и еколошких ограничења. Анализа стратегија за формирање одрживих архитектонских типологија. Град као физичка манифестија културе конзумеризма – односи приватних и јавних простора.

Методе извођења наставе

Предавања, консултације.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Stearns, P. N.	Consumerism in World History: The Global Transformation of Desire.	Routledge	2001
2	Тодоров, М., Медић, С., & Којић, Р.	Потрошња као обликовни фактор: утицаји конзумеризма на архитектуру, ентеријер и дизајн	Нови Сад: Факултет техничких наука	2025
3	Miles, S.	Spaces for Consuption: Pleasure and Placelessness in the Post-Industrial City.	Sage	2010
4	Baudrillard, J.	The Consumer Society: Myths and Structures	Sage	1998
5	Harvey, D. T.	Rebel Cities: From the Right to the City to the Urban Revolution.	Verso	2012
6	Trentmann, F.	Empire of Things: How We Became a World of Consumers, from the Fifteenth Century to the Twenty-First.	Harper	2017
7	Различити аутори	Научни радови из области архитектуре	Различити издавачи научних публикација	све

Наставни предмет		Одрживи јавни простори- теорија и пракса
Ознака предмета	25.A1002	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Царевић-Томић Ђ. Марина, Ванредни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Предмет је конципиран тако да студенте упути у начине истраживања улоге и значаја јавних простора за одрживи урбани развој, са посебним нагласком на разумевање јавног простора као оквира који омогућава урбане активности и утиче на квалитет живота људи у граду. Предмет има за циљ да обезбеди теоријско утемељење у савременим расправама о јавном простору и одрживости; и да подржи студенте у артикулацији и самосталном спровођењу сопственог истраживања о одрживости града.

Исход предмета

Испуњавањем обавеза на предмету студенти се оспособљавају да разумеју и објасне кључне теорије простора и повежу их са концпетом одрживости, да разумеју дискурсе у урбаном планирању и дизајну, развију оригинално истраживачко питање, спроведу истраживање, и критички рефлектују сопствени рад и повежу теоријска сазнања са урбаним политикама, стратегијама и инструментима.

Садржај предмета

Јавни простор и одрживи развој - теоријски оквир; просторно-функционална структура и одрживост простора; Интердисциплинарни приступ одрживим јавним просторима; Јавне политике и стратегије; Зелена џентрификација и нежељени ефекти “одрживих” интервенција; Критички осврт на трендове и “моде” у планирању и дизајну - разликовање суштинског доприноса од маркетишких трендова; Критеријуми и индикатори одрживости; Значај укључивања јавности одлучивање о јавном простору.

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије, самосталан истраживачки рад

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Бајић Брковић, М.	Одрживост и град	Београд: Архитектонски факултет	1999
2	Различити аутори	Научни радови из области одрживог развоја и јавних простора	Различити издавачи научних публикација	2025
3	Various authors	scientific papers in the field of sustainable development and public spaces	various publishers of scientific publications	2025
4	Jenks, M., & Jones, C. (eds.)	Dimensions of the Sustainable City	Springer	2010

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Град и урбано искуство у савременој уметности
Ознака предмета 25.A1004	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Мараш М. Ивана, Ванредни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Кроз критичко сагледавање савремених урбаних средина у односу на уметничку продукцију и проучавање теоријских оквира који повезују урбанизам, архитектуру и савремену уметност, развити напредне интердисциплинарне истраживачке компетенције, разумети посредничку и трансформативну улогу уметности у урбаном искуству и формулисати оригинална истраживачка питања смештена на пресеку савременог града и савремене уметничке праксе.

Исход предмета

Студенти ће бити оспособљени да спроводе темељне анализе савремених уметничких дела која се баве урбаним просторима, критички сагледају улогу уметности у обликовању перцепције и искуства града, интегришу перспективе из урбанистичке теорије, архитектуре и савремене уметности у истраживачке пројекте, презентују своја истраживања кроз стручне текстове, визуелну документацију и академске презентације, као и да оригиналним увидима допринесу расправама о односу урбаног живота и савремене уметничке праксе.

Садржај предмета

Историјски и теоријски оквири који повезују град и савремену уметност; Репрезентација урбаних простора у савременим уметничким праксама; Јавна уметност, специфичне интервенције и урбане инсталације; Дигитална уметност и нови медији у урбаном контексту; Уметничка истраживања урбаног простора и друштвене динамике; Уметност као критика или интервенција у процесима урбане трансформације; Студије случаја уметничких пројеката који се баве искуством живота у граду.

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије, усмени испит

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Презентација и завршна одбрана пројекта	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Bruno, J.	Atlas of Emotion Journeys in Art, Architecture, and Film	New York: Verso	2018
2	Bruno, G.	Public Intimacy: Architecture and the Visual Arts	Cambridge London: The MIT Press	2007
3	Bruno, G.	Surface Matters of Aesthetics, Materiality, and Media	Chicago: The University of Chicago Press	2014
4	Ćosić, B.	Mixed Media	Beograd: V.B.Z.	2010
5	Antonello Boschi, A.	Poetics of Underground Space Architecture, Literature, Cinema	Abingdon: Routledge	2022
6	Tawa, M.	Atmosphere, Architecture, Cinema Thematic Reflections on Ambiance and Place	London: Palgrave Macmillan	2022
7	DeFazio, K.	The City of the Senses Urban Culture and Urban Space	London: Palgrave Macmillan	2011
8	Parker, S.	Urban Theory and the Urban Experence Encountering the city	Abington: Taylor&Francis	2004
9	Hale, J.	Thinkers for Architects Merleau-Ponty for Architects	Abingdon: Routledge	2017
10	Coleman, N.	Thinkers for Architects: Lefebvre for Architects	Abingdon: Routledge	2015
11	Borden, I., Fraser, M., & Penner, B. (Eds.)	Forty Ways To Think About Architecture: Architectural history and theory today	John Wiley & Sons	2014

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
12	Toy, M. (Ed.)	Frontiers: Artists & Architects Architectural Design Magazine Vol 67 No 7/8 July-August 1997	London: Academy Group Ltd. New York: John Wiley & Son	1997

Наставни предмет		Алтернативне стратегије и технике у архитектонском пројектовању
Ознака предмета	25.A1005	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Ецет Ј. Дејан, Ванредни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови

Р.бр.	Ознака предмета	Назив предмета	Мора се одслушати	Мора се положити
1,	AE08	Мастер рад - студијско истраживачки рад	Не	Не

Услов: Нема.

Циљ предмета

Циљ предмета је да студенти докторских студија развију напредне теоријске и методолошке компетенције у истраживању и примени алтернативних стратегија и техника у савременом архитектонском пројектовању. Предмет подстиче критичко разумевање неканонских, експерименталних и интердисциплинарних приступа пројектовању простора и архитектонских система. Кроз анализу актуелних теорија, студија случаја и развој ауторских методолошких модела, студенти се оспособљавају да иновативно интерпретирају и трансформишу комплексне просторне проблеме те да артикулишу пројектантске процесе који превазилазе конвенционалне парадигме архитектуре.

Исход предмета

По завршетку предмета студент ће бити способан да критички разуме и анализира савремене алтернативне стратегије и технике архитектонског пројектовања, да вреднује неканонске, експерименталне и интердисциплинарне приступе, као и да развија ауторске методолошке моделе за решавање комплексних просторних проблема. Студент ће бити у стању да примени напредне пројектантске стратегије у генерисању и евалуацији концептуалних решења и да јасно и аргументовано комуницира резултате свог истраживачко-пројектантског рада у академском и стручном окружењу.

Садржај предмета

Предмет обухвата проучавање савремених алтернативних приступа архитектонском пројектовању, укључујући неканонске, експерименталне и интердисциплинарне стратегије. Анализирају се теоријски модели који превазилазе традиционалне парадигме пројектовања, као и технике засноване на дигиталним, системским и експерименталним методологијама. Посебан акценат ставља се на критичку евалуацију студија случаја, развој ауторских истраживачких модела и формулацију пројектантских сценарија који користе алтернативне стратегије као алат за решавање комплексних просторних проблема. Кроз самостални истраживачко-пројектантски рад студенти развијају сопствене методолошке приступе и тестирају их на конкретним темама релевантним за савремену архитектонску теорију и праксу.

Методе извођења наставе

Предавања и дискусије или менторски рад, уз консултације. Семинарски рад, самостални истраживачки рад студената.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Атанацковић-Јеличић, Ј., Ецет, Д., & Мараш, И.	Савремени приступ архитектонском пројектовању школских зграда	Нови Сад: Факултет техничких наука	2016
2	Ratti, C., & Claudel, M.	Open Source Architecture	Thames and Hudson	2015

Наставни предмет		Односи архитектонске и урбане форме
Ознака предмета	25.A911T	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Реба Н. Дарко, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема услова за слушање овог предмета.

Циљ предмета

Основни циљ предмета Односи архитектонске и урбане форме је да истражи, испита и анализира ове кључне релације за формирање града и његових отворених и затворених простора.

Исход предмета

Исход учења ће се релизовати путем семнарског рада у коме ће се истраживати однос архитектонске и урбане форме.

Садржај предмета

На предмету ће се истраживати и студирати односи архитектуре и урбанизма који су успешно повезани и формирају складне и подстицајне градске просторе.

Методе извођења наставе

Настава се изводи менторски.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Израда завршног рада	Да	50.00	Одбрана завршног рада	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Реба, Д.	Улични систем и урбана морфологија	Нови Сад: Факултет техничких наука	2016
2	Ghel, J., & Svare, B.	How to Study Public Space	London: Island Press	2020
3	Kostof, S.	The City Shaped	London: Thames & Hudson	1999
4	Kostof, S.	The City Assembled	London: Thames & Hudson	1999
5	Rosi, A.	Архитектура града	Београд: Грађевинска књига	1999
6	Радовић, Р.	Форма града	Београд: Орион арт	2005
7	Радовић, Р.	Врт или кавез: студије и есеји о граду и архитектури	Нови Сад: Прометеј	1995
8	Radović, R.	Nova antologija kuća	Beograd: Građevinska knjiga	2001

Наставни предмет	Истраживања у области роботике у архитектури
Ознака предмета 25.A923	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Мехатроника, роботика, аутоматизација и интегрисани системи Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму
Наставник/ци:	Раковић М. Мирко, Редовни професор Тепавчевић Б. Бојан, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са разлицитим приступима примене индустријских робота и мехатроничких система у савременој архитектури.

Исход предмета

Способност студента да уочава и решава поједине нестандардне проблеме из области дигиталне фабрикације применом роботике и мехатронике.

Садржај предмета

Увод и дефинисање појма роботике у архитектури. Упознавање са основним појмовима из области роботике, мехатронике и ембедед система. Трендови развоја и истраживања у савременој архитектури базираних на примени индустријске роботике. Основни појмови из области дигиталног дизајна и фабрикације. Примењена интердисциплинарна истраживања из области роботике у архитектури.

Методе извођења наставе

Настава се изводи кроз упознавања са новим правцима истраживања из поменуте области, кроз уводна предавања и дискусију о наставним темама. У сарадњи са предметним наставником, студенти дефинишу тему и методе истраживања и у обавези су да да самостално ураде истраживачки рад. Облици наставе се прилагођавају броју студената и изабраним поглављима истраживања.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Одбрана завршног рада	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Разни аутори	Актуелн научни радови и монографске публикације из области примене роботике у архитектури Recent scientific papers and thesis in the area of robotic and architecture.		2019
2	М Јовановић, М Вучић, В Стојаковић, Б Тепавчевић, М Раковић	Creating terracotta panels through grayscale image processing and robotic hotwire cut molds	Computers & Graphics	2024
3	Б. Тепавчевић, В. Стојаковић, М. Јовановић, М. Раковић	Surface patterns in architecture driven by image sampling and robotic fabrication	Nexus Network Journal	2023
4	М. Јовановић, А. Чилаг, М. Вучић, И. Бабић, М. Раковић, В. Стојаковић, Б. Тепавчевић	Challenges in Polystyrene Mold Making for Clay Panels Using Robotic Hotwire Carving	International Conference on Robotics in Alpe-Adria Danube Region	2026
5	Садику, М.Н.О.	Robotics in Architecture. In: Emerging Technologies in Architecture.	Springer, Cham.	2025

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Текстуална функција архитектуре и града
Ознака предмета 25.A927	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Жугић М. Вишња, Ванредни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Предмет поставља основе за продубљено и свеобухватно разумевање архитектуре и града као специфичног облика језика и система комуникације, и истражује како архитектура и град функционишу као културни текстови – системи знакова, наратива и симболичких структура које се могу читати, тумачити и анализирати критички. У овом конктесту, архитектонска дисциплина и архитектонско дело разумеју се као комплексан систем различитих функција, где је текстуалност схваћена као вишеслојно и широко постављено комуникацијско својство, на вишеструким релацијама контекст-дело. Кроз пажљиво читање, дискусије и истраживања, предмет подстиче напредне аналитичке и критичке вештине за разумевање како архитектура и градови производе, дистрибуирају и трансформишу значења у савременом друштву.

Исход предмета

Оспособљеност студената за критичку интерпретацију архитектонског и урбаног текста, као и идентификацију и разумевање његове слојевитости кроз употребу теоријских концепата из семиотике, студија културе и теорија текстуалности примењених у архитектури и урбанизму. Развијање способности студената да препознају и анализирају симболичке, наративне и комуникационе димензије грађене средине и да их промишљају у ширим друштвеним и контекстуалним оквирима. Оспособљеност за примену стечених увида и знања у сопственој стручној, уметничкој и истраживачкој пракси.

Садржај предмета

Архитектура као текст – семиотичке основе. Текстуалност урбаних простора и град као систем знакова. Наративи, дискурс и грађена средина. Интерпретативне методе за читање архитектонског и урбаног текста. Архитектура града као језик, и као медиј. Аспекти текстуалности грађених структура и простора: акумулација и рефлексија наратива, генерисање наратива, означавање, читање и учитавање значења, репрезентација и производња значења, семантички волумен простора, просторна синтакса; Функције архитектуре и града које произилазе из посматрања простора као текста; Текст о архитектури као основа конструкције дискурса.

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије у оквиру предавања, самосталан истраживачки рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Bogdanović, B.	Gradoslovar	Beograd: Vuk Karadžić	1982
2	Џенкс Ч.	Нова парадигма у архитектури – језик постмодернизма	Београд: Орион Арт	2007
3	Вентури, Р., Скот Браун, Д., & Ајзенур, С.	Поуке Лас Вегаса: заборављени симболизам архитектонске форме	Београд: Грађевинска књига	1990
4	Шуваковић, М.	Појмовник теорије уметности	Београд: Орион Артс	2011
5	Еко, У.	Култура, комуникација, информација	Нолит	1973
6	Dovey, K.	Framing places: mediating power in built form	New York: Routledge	1999
7	Coates, N.	Narrative Architecture	Chichester: Wiley	2012
8	Markus, T., & Cameron, D.	The Words Between the Spaces: Buildings and Language	Routledge	2002
9	Lawson, B.	The Language of Space	Oxford: Architectural Press	2001
10	Lange, A.	Writing About Architecture, Mastering the Language of Buildings and Cities	Princeton Architectural Press	2012
11	Различити аутори	Научни радови из области архитектуре	Различити издавачи научних публикација	све

Наставни предмет	Интерпретације простора у дигиталном окружењу
Ознака предмета 25.A928	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет F20 - Анимација у инжењерству (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму
Наставник/ци:	Стојаковић З. Весна, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Истраживање приступа обликовању простора прилагођеном дигиталном окружењу

Исход предмета

У оквиру предмета очекује се да студенти усвоје и развију принципе обликовања и дизајна који се могу интерпретирати у дигиталном окружењу.

Садржај предмета

Принципи истраживања обликовања у архитектури, урбанизму и дизјану прилагођен дигиталном окружењу. Анализа, дефинисање проблема и хијерархијски приступи; интерпретација структуралних и функционалних карактеристика. Параметри и релације. Истраживања дигиталне репрезентације архитектуре и урбанизма - методе, приступи и структуре истраживања.

Методе извођења наставе

Предавања. Радионице, презентације и дискусија или менторски рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Теоријски део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Kolarević, B., (Ed.)	Architecture in the Digital Age: Design and Manufacturing	Taylor & Francis	2005
2	Lawson, B.	How Designers Think	New Yersey: Architectural Press	1980
3	SCI Journal Contributors	Collection of High-Impact Research Papers Relevant to the Doctoral Course Curriculum	Leading International Scientific Publishers	2026

Наставни предмет	Пројективна архитектура-промене у архитектонском дискурсу и транзициони процеси
Ознака предмета 25.A929	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Мараш М. Игор, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Идентификовање и разумевање односа између друштвених фактора и архитектонског дискурса. Разумевање начина на који архитектонска теорија и пракса делује у том простору „између“. Дефинисање повратних веза и процеса интернализације између производње простора и друштвене структуре, са посебни акцентом на промене у архитектонском дискурсу између два крајња пола архитектуре као аутономне, самосвесне дисциплине и архитектуре где је друштво једини узрок и садржај архитектонског простора.

Исход предмета

Способност студента да идентификује и анализира релације и односе између друштвених појава и процеса стварања/пројектовања и способност интерпретације и критичког односа према савременим архитектонским просторним праксама.

Садржај предмета

Промена и интезитет односа између друштвених фактора и архитектонског дискурса. На који начин архитектонска теорија и пракса делује у том простору „између“? Успостављање повратних веза између производње архитектонског простора и друштвене структуре унутар тог комплексног, нехијерархијског, хетерогеног транзиционог простора. Пројективна архитектура као процес уписивања друштвених вредности у простор и обрнуто. Место и значај транзиционих и лиминалних простора у архитектонској теорији и пракси.

Методе извођења наставе

Предавања, презентације и дискусија или менторски рад. Усмени испит

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни(пројектни)задатак	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Leach, N.	Rethinking Architecture	London and New York: Routledge	1997
2	Vidler, A.	Histories of the Immediate Present - Inventing Architectural Modernism	London: MIT Press	2008
3	Carpo, M.	The Alphabet and the Algorithm	MIT Press	2011
4	Aureli, P. V.	The Possibility of an Absolute Architecture	MIT Press	2011
5	Kipnis, J.	A Question of Qualities: Essays in Architecture	London: MIT Press	2013
6	Teyssot, G.	A Topology of Everyday Constellations	London: MIT Press; Cambridge: Mass	2013
7	Michael Hays	Critical Architecture: Between Culture and Form,Perspecta,Vol. 21, pp. 14-29	London: England,CambridgeMIT Press,	1984
8	Somol, R., & Whiting, S.	Notes around the Doppler Effect and Other Moods of Modernism, Perspecta, Vol. 33, Mining Autonomy (2002), pp. 72-77	MIT Press, London, England,Cambridge, Mass	2002

Наставни предмет	Естетичка функција архитектуре
Ознака предмета 25.A936	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Мишкељин Н. Ивана, Редовни професор Тодоров М. Марко, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је омогућити студентима да кроз теоријско истраживање одабраних тема продубе разумевање естетичке функције архитектуре, сагледавајући је у контексту друштвених, културолошких и других релевантних утицаја. Поред тога, циљ је развијање способности примене различитих приступа проучавања естетичких функција архитектуре.

Исход предмета

По завршетку предмета, студент: стиче способност самосталног истраживања и критичког вредновања естетичких функција архитектуре; повезује естетичке вредности архитектуре са друштвеним, културолошким и другим релевантним контекстима; примењује стечена знања у будућем истраживачком и професионалном раду.

Садржај предмета

Архитектура и естетичко искуство, естетички одговор и вредновање; проучавање приступа истраживању естетичких функција архитектуре кроз концепте и питања везана за уметност, свакодневни живот, као и природна и изграђена окружења; архитектура и фокус на уметничком објекту; архитектура и естетика окружења – проучавање простора које људи стварају, као и места, активности и искустава свакодневног живота; мултисензорни потенцијал естетике окружења; активности и логика коришћења простора као иницијатори естетичких идеја у архитектури; истраживање везе између теоријске подлоге, концептуалног размишљања и архитектонске артикулације.

Методе извођења наставе

Предавања; консултације

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Еко, У.	Историја Лепоте	Београд: Вулкан издаваштво	2023
2	Бењамин, в.	Уметничко дело у веку своје техничке репродукције (есеј из књиге Есеји)	Нолит	1974
3	Мако, В.	Естетика - Архитектура 1	Орион Арт	2009
4	Winters, E.	Aestetics & Architecture	Continuum	2007
5	Borch, C. (Ed.)	Architectural Atmospheres: On the Experience and Politics of Architecture	Basel: Birkhäuser Verlag GmbH	2014
6	Weibel, P.	Sloterdijk and the Question of an Aesthetic; u knjizi: In Medias Res, Peter Sloterdijk's Spherological Poetics of Being. Edited by Willem Schinkel & Liesbeth Noordegraaf-Eelens.	Amsterdam: University Press	2001
7	Brady, E., & Prior, J.	Environmental Aesthetics: A Synthetic Review	People and Nature published by John Wiley & Sons Ltd on behalf of British Ecological Society	2020
8	Еко, У.	Историја ружноће	Београд: Плато	2007
9	Хјум, Д.	О мерилу укуса	Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића	1991
10	Weber, R.	On the Aesthetics of Architecture	Aldershot: Avebury	1995

Студијско истраживачки рад	Увод у научно-истраживачки рад 2
Ознака предмета 25.DZ002T	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Обавезан предмет BM0 - Биомедицинско инжењерство (ДАС), Обавезан предмет E10 - Енергетика, електроника и телекомуникације (ДАС), Обавезан предмет E20 - Рачунарство и аутоматика (ДАС), Обавезан предмет F00 - Графичко инжењерство и дизајн (ДАС), Обавезан предмет F20 - Анимација у инжењерству (ДАС), Обавезан предмет G00 - Грађевинарство (ДАС), Обавезан предмет GI0 - Геодезија и геоинформатика (ДАС), Обавезан предмет H00 - Мехатроника (ДАС), Обавезан предмет I20 - Индустријско инжењерство / Инжењерски менаџмент (ДАС), Обавезан предмет IZ0 - Инжењерство информационих система (ДАС), Обавезан предмет M00 - Машинство (ДАС), Обавезан предмет OM1 - Математика у техници (ДАС), Обавезан предмет S00 - Саобраћај (ДАС), Обавезан предмет Z00 - Инжењерство заштите животне средине (ДАС), Обавезан предмет Z01 - Инжењерство заштите на раду (ДАС), Обавезан предмет ZP1 - Управљање ризиком од катастрофалних догађаја и пожара (ДАС), Обавезан предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Аутоматика и управљање системима Геодезија Геоинформатика Графички дизајн Графичко инжењерство Индустријско инжењерство и инжењерски менаџмент Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду Примењене рачунарске науке и информатика Рачунарска техника и рачунарске комуникације
Наставник/ци:	

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
0.00	0.00	0.00	6.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ наставне активности Истраживање и публиковање резултата је да студент примени стечена теоријско-методолошка и научно-стручна знања на решавање конкретног научног или инжењерског проблема у оквиру изабране области. Студент систематично анализира структуру и сложеност проблема, спроводи одговарајуће методолошке поступке и на основу добијених резултата формулише научно утемељене закључке о могућим начинима његовог решавања.
Кроз критичко проучавање литературе, постојеће научне праксе и актуелних истраживачких приступа, студент усваја методе креативног решавања комплексних задатака и развија способности за остваривање оригиналног научног доприноса. Активност је усмерена на стицање искуства у формулисању и дефинисању истраживачког проблема, избору и примени одговарајуће методологије, као и у припреми, презентацији и публиковању резултата у складу са међународним академским стандардима.

Исход предмета

По успешно реализованој активности студент ће бити оспособљен да:
- самостално примењује стечена знања из различитих области ради анализе структуре проблема, његове системске разраде и формулисања ефикасних приступа његовом решавању;
- самостално користи стручну и научну литературу ради проширивања знања у изабраном истраживачком подручју и упознавања са методама које се примењују на сродну проблематику;
- идентификује кључне компоненте истраживачког проблема, критички процени различите методолошке приступе и изабере одговарајуће решење у складу са природом истраживања;
- формулише истраживачке циљеве и хипотезе, осмисли и примени методе прикупљања и обраде података, обави релевантне анализе и интерпретира резултате;
- припреми научно-истраживачки извештај, презентацију или научни рад у складу са академским правилима форматирања, цитирања и етичким стандардима у истраживању;
- критички процени сопствене резултате и стави их у контекст постојећих научних сазнања.

Садржај предмета

Садржај активности дефинише се индивидуално, у складу са истраживачким усмерењем студента и потребним знањима за

обраду изабране теме. Активност може обухватити:
- проучавање релевантне стручне и научне литературе, као и доступних докторских дисертација и научних радова који се баве сродним проблемима;
- дефинисање истраживачког проблема, циљева и хипотеза;
- избор и проучавање методолошког приступа (експерименталног, аналитичког, нумеричког, симулационог, квалитативног…);
- спровођење анализа усмерених на идентификовање и разумевање кључних параметара и ограничења проблема;
- разматрање могућих решења и приступа њиховој верификацији;
- припрему резултата у форми истраживачког извештаја или публикације.

Методе извођења наставе

Студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима или стручњацима релевантним за изабрану тему. У зависности од захтева истраживања, студент може спроводити мерења, експерименте, нумеричке симулације, анализе података, анкете или друге методе прикупљања информација.
Процес укључује:
-дефинисање и планирање истраживања,
-спровођење методолошких поступака,
-документовање резултата,
-критичку анализу и тумачење,
-припрему текста за публикацију.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Група аутора	Монографске публикације и научни радови	--	--

Наставни предмет		Методологија обликовања јавних простора
Ознака предмета	25.A1003	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Милинковић Р. Александра, Доцент

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Општи циљ на овом предмету јесте раслојавање феномена јавних простора града, препознавање методологије којом је могућа диференцијација, класификација или компарација истих, као и провера могућих сценарија употребе места доступних и намењених свима. Посебан циљ јесте проналажење начина за свеобухватније типолошко сагледавање и предикцију развоја и континуитета трајања неког јавног места у меморији града.

Исход предмета

Способност студената да самостално анализирају и воде научно-истраживачки поступак који је усмерен на дефинисање и методолошко рашчлањавање јавних простора, те разумеју и на адекватан начин истражују обликовне елементе који генеришу значајна места у граду.

Садржај предмета

Врсте и типови научних истраживања јавних простора у архитектури. Специфични истраживачки процеси и методолошки поступци класификације резултата. Критички осврт на референтне примере из теорије и аналитички приступ у истраживању примера из праксе. Истраживање и значај визуелног у обликовању јавних простора. Сарадња различитих струка на изради комплексног просторног решења обликовања јавног простора и детаљније упознавање са стандардима, препорукама и регулативама које се односе на пројекте овог типа.

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије, консултације, самостални истраживачки рад студената

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Завршни испит	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Gehl, J.	Cities for People	Island Press	2010
2	Gehl, J., & Svare, B.	How to Study Public Life: Methods in Urban Design	London: Island Press	2013
3	Jeff, S.	Walkable City How Downtown Can Save America, One Step at a Time	New York: North Point Press	2013
4	Carmona, M., Heath, T., Taner, O., & Tiesdell, S.	Public Places - Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design	Oxford: Archtectural press	2010
5	Станојловић, А.	Пешачке зоне у старим градским језгрима	Петроварадин: Покрајински завод за заштиту споменика културе	2016
6	Даниловић Христић, Н.	Безбедност урбаних простора	Београд: Орион арт	2013

Наставни предмет	Нови простори и нове технологије спектакла - одабрана поглавља
Ознака предмета 25.А1006	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	А00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн
Наставник/ци:	Бошковић-Живановић С. Романа, Редовни професор из поља уметности

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Оспособљавање студената за истраживање, разумевање, критичко посматрање типова, карактера и значења простора намењених различитим врстама спектакла, као и савремених технологија у функцији креирања и реализације спектакла.

Исход предмета

Способност студената за продубљено разумевање и анализу корелације простора, технологије и спектакла у савременом друштву, као и логике, законитости и процедура употребе нових технологија у артикулацији различитих типова простора за спектакл.

Садржај предмета

Спектакл у позоришту. Спектакл ван позоришта. Архитектура и град као простори спектакла и као спектакл. Урбанизација спектакла. Спектакуларизација града. Допринос нових сценских технологија развоју изражајних средстава спектакла. Место технологије у савременом спектаклу. Технологија као покретач и технологија као исход. Креативни однос према новим технологијама - избор, логика и примена.

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије у оквиру предавања, самосталан истраживачки рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	70.00	Завршни испит	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Драгићевић-Шешић, М., & Шентевска, И.	Урбани спектакл	Београд: Clio,YUSTAT	2000
2	Стојнић, А.	Теорија извођења у дигиталној уметности	Београд: ФМК и Орион арт	2015
3	Salter, C.	Entangled Technology and the Transformation of Performance	The Mitt Press	2010
4	Dixon, S.	Digital performance, A History of New Media in Theater, Dance, Performance Art, and Installation	MIT Press	2007

Наставни предмет		Савремене технологије у архитектури и урбанизму
Ознака предмета	25.A911	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Атанацковић-Јеличић Т. Јелена, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Дефинисање односа савремених научно-технолошких открића и архитектонске теорије и праксе кроз процес материјализације архитектонског дела и кроз процес развијања програма, просторног концепта и функционалних аналогија.

Исход предмета

Стицање знања о утицају открића из различитих природних и техничко-технолошких дисциплина на развој архитектонске теорије и праксе

Садржај предмета

Архитектура као производ људских потреба и доступних технологија. Историја развоја архитектуре посматрана кроз призму развоја природних наука, технике, филозофије. Савремени тренутак у архитектонској теорији: синтеза науке, технологије и философије као полазиште за истраживање нових геометрија, али и нових пратећих програмских и функционалних процеса. Утицај информатичког друштва на архитектуру: нове потребе, нови начини живота, нове материјализације задовољења тих потреба кроз технолошки развој, који води у друге геометрије. Да ли је будућност сачињена искључиво од кривих површи?- дилеме и изазови савременог тренутка

Методе извођења наставе

Предавања. Радионице, презентације и дискусија или менторски рад. Усмени испит

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Weinstock, M.	The Architecture of Emergence: The Evolution of Form in Nature and Civilization	Wiley	2010
2	Ratti, C., & Claudel, M.	Open Source Architecture	Thames and Hudson	2015
3	Ratti, C., & Claudel, M.	The City of Tomorrow: Sensors, Networks, Hackers, and the Future of Urban Life (The Future Series)	Yale University Press	2016
4	Različiti autori	Naučni radovi iz oblasti arhitekture	Različiti izdavači naučnih publikacija	/

Наставни предмет		Социологија и економија грађене средине
Ознака предмета	25.А914	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		А00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Менаџмент и инвестиције у инжењерству Социологија Теоријска и примењена економија
Наставник/ци:		Нешић Томашевић Л. Ана, Ванредни професор Иванишевић В. Андреа, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да омогући студентима стицање знања о социолошко-економским аспектима урбанизације у модерном друштву, која би омогућила пуније разумевање урбаних процеса и токова и подстакла стварање хуманистичког теоријског приступа у анализи и решавању практичних урбаних проблема.

Исход предмета

Стицање знања о особинама и трендовима урбанизације у развијеним друштвима и земљама у развоју, стицање знања о глобализацији градова, субурбанизацији и руралзацији. Знања о неједнакостима и друштвени противречностима у модерним градовима. Стицање знања о квалитету становања и живота у модерним градовима. Стицање знања о људским потребама, вредностима и интеграцији као елемнетима урбаног планирања.Стицање знања о економији градског земљишта, стамбеној и комуналној економији, као и управљању градском администрацијом, одоносно усмеравању токова градске економије.

Садржај предмета

Особине урбанизације у развијеним земљама:субурбанизација,елитизација, ексурбанизација, џентрификација. пропадање центра града, урбани сукоби, обнова градова. Елитизација и рециклирање градова.Урбанизација у земљама у развој..Градови и глобализација:глобални градови, космополитски градови,дуални градови, информатички град, град и периферија, .Становање и култура становања у градовима: стамбене потребе и стамбена политика облици становања, Јавна свера, Урбана култура, Урбани идентитет, просторни идентитет, просторни и социјални идентитет, место и простор, Квалитет живота у модерним градовима:.Урбано планирање: људске потребе, друштвене вредности и друштвена интеграција у планирању развоја градова. Градови и тржишта. Економски аспекти глобализације и утицај на економску динамику градова. Локација фирми у градовима. Компетитивна предност центра градова. Урбана земљишна рента. Градови и економија заснована на знању. Урбане структуре и индустрија услуга. Економска географија урбаних структура. Информална економија у урбаним структурама. Економски модели урбаног развоја. Велицина предузеца и велицина града. Етапе привредног развоја града. Динамицки оптимална хијерахијска мрежа градова. Модели економисања градским земљиштем.

Методе извођења наставе

Настава се изводи у виду предавања, семинарских радова и расправе са студентима о наставним садржајима.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	30.00
Семинарски рад	Да	20.00			

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Вујовић, С. & Петровић, М.	Урбана социологија	Београд: Завод за издавање уџбеника и наставна средства	2005
2	Donald, J.	Imagining the Modern City	London: Arhlone	1999
3	Ellin, N.	Postmodern Urbanism	Oxsford: Blackwel	1999
4	Marcuse, P., & Van Kempen, R.	Globalizing Citties	Oxford: Blackwel	2000
5	Милићевић, Г.	Урбана економика	Економски факултет	1990
6	Le Gates, R., & Stout, F.	The City Reader	London: Routledge	2003
7	Henderson, J. V.	Urban Development: Theory, Fact, and Illusion	University Press	1998
8	Saskia, S.	Cities in World Ekonomy	Thousand Oaks	1994
9	Phillips, B.	City Lights: Urban-suburban Life in the Society	Oxword University Press	1996

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
10	Радивојевић, Р.	Социологија насеља	Нови Сад: Факултет техничких наука	2017
11	Harvi, D.	Побуњени градови	Нови Сад: Мединтеран	2013
12	Stevenson, D.	Cities and urban cultures	Open University Press.	2003
13	Bauman, Z.	Fluidni život	Novi Sad: Mediteran	2003
14	Saskia, S.	The Global City: New York, London, Tokyo	Princeton University Press	1991
15	Петровић, М.	Социологија становања	Београд: Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета	2004
16	Гиденс, Е.	Социологија	Београд: Економски факултет	2007

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет		Културална функција архитектуре и града
Ознака предмета	25.A919	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Кркљеш М. Милена, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Успостављање и развој способности критичког посматрања, проучавања, анализе и валоризације архитектонског дела (изведеног или пројектованог објекта, конкурсног рада...) или урбане структуре. Развој способности синтезијског мишљења о архитектури у културном контексту. Развој вештина интерпретације и интердисциплинарног аналитичког промишљања успостављањем критичког односа према теоријама архитектуре, простора, студијама културе; развој сопственог теоријског културолошког и архитектонског мишљења.

Исход предмета

Способност и компетенција за највиши ниво самосталног и групног деловања у области теорије и критике архитектуре и урбанизма. Студент поседује аналитичке, критичке и концептуалне вештине, способност разумевања симболичких значења и способност за оригинално дефинисање и тумачење архитектонских и урбаних форми у склопу најновијих интердисциплинарних културолошких научних теорија.

Садржај предмета

Класичне теорије архитектуре и урбанизма. Модерне теорије архитектуре и урбанизма. Постмодерне теорије архитектуре и урбанизма. Критика у архитектури и урбанизму. Врсте, облици и методи критичког писања. Критички текст ктоз историју. Модерна и постмодерна критика у архитектури и урбанизму. Град као културолошки контекст. Зграда као културолошка чињеница. Урбани простор као јавни простор (јавно добро и јавни интерес). Урбанизам и очување колективног сећања града. Политика идентитета и политика репрезентације идеолошких визија и вредносних система. Хибридни идентитети градова, суседстава. Улице, паркови и јавни простори као простори културних збивања. Професионална етика и њене дилеме.

Методе извођења наставе

Предавања; радионице.Семинарски рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Dragićević-Šešić, M., Duxbury, N., & Hristova, S.	Cultural Sustainability in European Cities: Imagining Europolis (Routledge Studies in Culture and Sustainable Development)	Routledge	2015
2	Зборник радова - Међународни симпозијум	Урбани спектакл	Београд: Clio,YUSTAT	2000
3	Фајф, Н.	Призори улице: планирање, идентитет и контрола у јавном простору	Београд: Clio	2002
4	Драгићевић-Шешић, М.	Култура и уметност отпора	Clio	2019
5	Dragićević-Šešić, M.	Counter-Monuments: Dissonant Memories and Subversive Memorialisation Practices, u: Vickery J. & Manus M., The Art of the Multitude. Jochen Gerz – Participation and the European Experience	Frankfurt: Campus Verlag	2016
6	Dragićević Šešić, M., & Mihaljinac, N.	From City Identity to City Branding: artivistic initiatives or top-down urban regeneration, u: Tomasz Domanski ed. The role of Cultural Institutions and Events in the Marketing of Cities and Regions	Lodz: University of Lodz Publishing	2016
7	Различити аутори	Научни радови из области архитектуре	Различити издавачи научних публикација	2025

Наставни предмет	Архитектонско наслеђе у мултикултуралном друштву
Ознака предмета 25.А924	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	А00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Историја, наслеђе и заштита
Наставник/ци:	Драганић И. Аница, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је стицање знања и компетенција које ће студентима омогућити увид у друштвене, историјске и културолошке основе модерног доба, путем посматрања, препознавања, дескрипције и интерпретације архитектонског наслеђа.

Исход предмета

По успешном завршетку предмета студент је способан да идентификује и критички тумачи друштвене, историјске, културне и политичке факторе који утичу на формирање и интерпретацију архитектонског наслеђа; анализира улогу наслеђа у обликовању колективних идентитета у мултикултуралним друштвима; примени одговарајуће теоријске и методолошке приступе у анализи одабраних примера и самостално формулише аргументоване истраживачке закључке.

Садржај предмета

Основне теме које ће бити проблематизоване: Наслеђе као политички инструмент, наслеђе као средство идентификовања са одређеним местима и традицијама, наслеђе као метод креирања и управљања колективним идентитетом у мултуикултуралним друштвима

Методе извођења наставе

Предавања, консултације, радионице, самостални истраживачки рад студената

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	50.00	Теоријски део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Ashworth, G., Graham, B., & Tunbridge, J.	Pluralising Pasts: Heritage, Identity and Place in Multicultural Societies.	Pluto Press	2007
2	Graham, B., Ashworth, G., & Tunbridge, J.	A Geography of Heritage: Power, Culture and Economy	Routledge	2000
3	Игњатовић, А.	Југословенство у архитектури 1904-1941	Београд: Грађевинска књига	2007
4	Šorske, K. E.	Fin-de-siècle u Beču: politika i kultura	Geopoetika	1998
5	Драганић, А., & Силађи, М.	МУЛТИцултурал НС - Наслеђе различитих култура на подручју Новог Сада / The heritage of various cultures in the territory of Novi Sad	Нови Сад: Факултет техничких наука	2018
6	Драганић, А., & Силађи, М.	КулТура пива у Панчеву (1722-2022) / Beer Culture in Pančevo	Платформа за студије културе ЦУЛТсторе	2022
7	Немет, Ф., Драганић, А., & Силађи, М.	Елекова фабрика / Elek's factory	еврејска општина Зрењанин / Платформа за студије културе CULTstore	2021

Наставни предмет		Простор у сценској уметности и архитектури
Ознака предмета	25.A925T	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Сценска архитектура, техника и дизајн-сценски дизајн
Наставник/ци:		Милићевић И. Слађана, Ванредни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Стицање способности за продубљено разумевање значаја и улоге простора у архитектури и различитим формама сценске уметности. Способност примене стечених знања у сопственом истраживачком и стваралачком раду.

Исход предмета

Спремност за самосталну анализу и критичко вредновање простора у различитим облицима архитектонског и сценског стваралаштва. Познавање кључних концепата и савремених теорија простора. Продубљено разумевање перформативности простора и међусобних утицаја архитектуре и сценских уметности.

Садржај предмета

Историјска детерминисаност појма простора. Простор као друштвени и културолошки производ. Психоаналитичке интерпретације простора. Појам и врсте сценских догађаја. Архитектонски и сценски простор. Перформативност простора. Наративност и текстуалност простора. Драмски и драматуршки потенцијал простора. Простор као догађај – доживљај и дејство простора.

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије, презентације, консултације, самостални истраживачки рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Хочевар, М.	Простор игре	Београд: Југословенско драмско позориште	2003
2	Башлар, Г.	Поетика простора	Чачак: Алеф/Градац	2005
3	Cvetić, M.	Das Unheimliche: Psihoanalitičke i Kulturalne Teorije Prostora	Beograd: Orion art	2011
4	Вирилио, П.	Критични простор	Чачак: Градац	2011
5	Casey, E.	The Fate of Place – A Philosophical History	Berkeley: University of California Press	1997
6	Beka, I., & Lemoine, L.	The Emotional Power of Space	B&P Publishers, France	2023
7	Landrum, L., & Ridgway, S.	Theatres of Architectural Imagination	Routledge	2023
8	Дадић Динуловић, Т.	Сценски дизајн као уметност	Београд: Clio	2017
9	Brejzek, T.	Expanding Scenography: On Authoring the Space	The Arts and Theatre Institute	2011
10	Hannah, D., & Harslof, O.	Performance Design	Copenhagen: Museum Tusculanum Press	2008

Наставни предмет	Постсоцијалистички град
Ознака предмета 25.A932	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Недучин А. Дејана, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је продубљивање разумевања међузависности друштвено-економских процеса и урбаног развоја кроз истраживање трансформације градова у условима транзиције. Нагласак је на генези просторне структуре социјалистичког града као основи за критичку евалуацију постсоцијалистичких урбаних промена. Студенти се упознају са савременим теоријским и методолошким приступима истраживању узрока, механизама и образаца просторног реструктурирања градова и развијају способност процене њихових ефеката на материјални и нематеријални урбани пејзаж. Циљ је и развијање компетенција за формулисање истраживачких питања и научних хипотеза, као и стварање оригиналног научног знања које доприноси теоријском, методолошком и аналитичком развоју урбаних студија.

Исход предмета

Студент ће бити оспособљен да: теоријски утемељи урбане феномене и процесе који се везују за социјалистички и постсоцијалистички период; критички анализира просторне манифестације транзиције, користећи адекватне теоријске, методолошке и аналитичке инструменте; развије аргументовану и истраживачки засновану интерпретацију еволуције просторне структуре социјалистичког и постсоцијалистичког града, уз разумевање њених ширих импликација; примени интердисциплинарни приступ у проучавању трансформација урбаног простора; самостално формулише истраживачка питања, хипотезе и циљеве истраживања, као и методолошки доследан истраживачки оквир; самостално продукује оригиналне научне налазе са потенцијалом за публиковање и доприносе теоријском, методолошком и аналитичком развоју урбаних студија.

Садржај предмета

Увод у постсоцијалистичке урбане трансформације; Транзиционе реформе и њихове просторне манифестације; Деконструкција социјалистичког урбаног модела као полазишта постсоцијалистичке трансформације; Просторни обрасци и динамика трансформације: реструктурирање наслеђеног урбаног простора и морфологије и новонастали обрасци просторне организације; Компаративна анализа урбаних трансформација: сличности и разлике постсоцијалистичких градова и поређење са капиталистичким моделима урбаног развоја; Идентитет места: реконфигурација урбаног идентитета, промене у перцепцији и употреби простора и симболичке трансформације градског пејзажа; Студије случаја; Менторски вођен истраживачки рад студената.

Методе извођења наставе

Интерактивна предавања, тематске дискусије, консултације и менторски вођен самостални истраживачки рад, уз примену компаративних и аналитичких метода и синтезе стечених знања, са фокусом на развој оригиналног научног доприноса.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни(пројектни)задатак	Да	50.00	Усмени део испита	Да	30.00
Семинарски рад	Да	20.00			

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	French, R. A., & Hamilton, F. E. I. (Eds.)	The Socialist City: Spatial Structure and Urban Policy	John Wiley & Sons	1979
2	Stanilov, K. & Sykora, L. (eds.)	Confronting Suburbanization: Urban Decentralization in Post-socialist Central and Eastern Europe	Chichester: John Willey & Sons	2014
3	Wu, C.T., Gunko, M., Stryjakiewicz, T. & Zhou, K. (Eds.)	Postsocialist Shrinking Cities	New York: Routledge	2022
4	Schwake, G. & Staničić, A. (Eds.)	Post-Socialist Neoliberalism and the Production of Space	Lisbon, Cogitatio Press	2024
5	Nedučin, D., Vračarić, M. & Medenica Todorović, R.	Gradovi u tranziciji	Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka	2024
6	Различити аутори	Ррразличити научни радови/књиге из области	Различити издавачи научних публикација	-

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
7	Various Authors	Various scientific journal articles/books	various publishers	-

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Сценска функција архитектуре и града
Ознака предмета 25.A933	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Архитектура (уметност) Примењене уметности и дизајн
Наставник/ци:	Пештерац Ч. Александра, Ванредни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Развој способности критичког посматрања, проучавања и вредновања сценске функције архитектуре и града, као и креативне примене стечених искустава и знања.

Исход предмета

Способност продубљеног критичког сагледавања и стваралачке примене принципа функционисања архитектонског и урбаног простора у контексту њихове сценске природе и логике.

Садржај предмета

Сценска функција у структури функција архитектуре и града. Сценско, сценично и драмско у архитектури и граду. Естетички аспекти сценске функције. Амбијентални аспекти сценске функције. Друштвени, политички и комерцијални аспекти сценске функције. Сродности и контрадикције између сценске и драматуршке функције у архитектури и граду.

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије, самостални истраживачки рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Џенкс, Ч.	Језик постмодерне архитектуре	Београд: Вук Караџић	1985
2	Rosi, A.	Архитектура града	Београд: Грађевинска књига	1996
3	Jencks, C.	Bizzare Architecture	London: Willey	1979
4	Вентури, Р.	Сложености и противречности у архитектури	Београд: Грађевинска књига	1983
5	Carlson, M.	Places of Perfomrmance: the Semiotics of Theatre Architecture	Cornell University Press	1989
6	Башлар, Г.	Поетика простора	Чачак: Алеф/Градац	2005
7	Čumi, B.	Arhitektura i disjunckija: odabrana poglavlja	Zagreb: AGM	2004
8	Драгићевић Шешић, М. & Шентевска, И. (ур.)	Урбани спектакл	Београд: Clio,YUSTAT	2000
9	Норберг-Шулц, К.	Егзистенција, простор, архитектура	Београд: Грађевинска књига	1999
10	Паласма, Ј.	Очи и коже: архитектура и чула	Подгорица: Атеље А22	2023
11	Britt, D. (Ed.)	Art & Power: Europe under Dictators, 1930-1945.	London: The Hayeward Gallery	1995
12	Banham, R.	Los Angeles - The Architecture of Four Ecologies	Harmondsworth: Penguin Books	1973
13	Cooke, C., & Ageros, J. (Eds.)	The Avant-Garde Russian Architecture in the Twenties	London: Twenties Willey	1991

Наставни предмет	Анализе и симулације базиране на перформансама окружења
Ознака предмета 25.А935	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	А00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму
Наставник/ци:	Бајшански В. Ивана, Ванредни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Услов за полагање предмета су одслусане везбе и предавања.

Циљ предмета

Истраживање у области примене различитих метода за анализе и симулације перформанси окружења на разне аспекте архитектонских објеката и урбаних целина заснованих на утицајима спољашње средине.

Исход предмета

По успешном завршетку предмета студент је способан да одабере и примени одговарајуће методе и дигиталне алате за анализу и симулацију перформанси окружења на нивоу архитектонских објеката и урбаних целина; формира и спроведе симулациони поступак, анализира и критички тумачи добијене резултате и процени ограничења примењених метода; примени резултате симулација у процесу архитектонског и урбанистичког истраживања и формулише научно засноване закључке.

Садржај предмета

Увод и дефинисање појмова анализе и симулације и шта она може да подразумева у циљу добијања архитектонског или урбанистицког дизајна базираног на анализама перформанси. Примене симулације инсолације, спољашњег и унутрашњег термалног комфора, ЦФД симулације различитих врста флуида (ваздуха, воде, честице), акустичких анализа и симулације за фабрикацију у циљу оптимизације облика. Примена софтверских пакета који подржавају параметарско моделовање и примену генетских алгоритама за интерактивне дигиталне технологије и динамичке симулације у проблемском истраживању прилагођавања облика наспрам перформанси окружења.

Методе извођења наставе

Настава је организована у виду предавања, консултација, радионице и дискусије.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	70.00	Теоријски део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Bajšanski, I.	Analize i simulacije performansi okruženja u arhitekturi i urbanizmu	Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka	2020
2	Hannah	Performance design	Copenhagen: Museum Tusculanum Press>	2008
3	Moss, K. J.	Energy Management in Buildings	London: Taylor & Frencis	2006
4	Гвозденац, Д., Накомчић-Смарагдакис, Б. & Гвозденац Урошевић, Б.	Обновљиви извори енергије	Нови Сад: Факултет техничких наука	2011

Наставни предмет	Динамика и принципи функционисања савремених градова и региона
Ознака предмета 25.A937	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Урбанизам и планирање регионалног развоја
Наставник/ци:	Врачарић Љ. Милица, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

У оквиру предмета биће представљене савремене теорије, стратегије и пројекти у којима је у средиште стављена нелинеарна динамика, као главни покретач нових структура и процеса у урбаном и регионалном контексту. Јаке међусобне интеракције између компонената система у физичком, економском и политичком смислу биће приказане са циљем разумевања градова и региона као динамичних система у којима су интензитети, токови и кретања људи, капитала, робе, информација и технологија супротстављени фиксним хијерархијама.

Исход предмета

Студенти ће испуњавањем обавеза на предмету бити оспособљени за разумевање динамичке компоненте и механизама функционисања и структурирања система унутар урбаног и регионалног контекса. Овакав аналитички и критички оквир важан је део интегралног односа према грађеној средини, који је подједнако значајан у даљем научно-истраживачком раду студената.

Садржај предмета

Динамичка компонента у глобалном контексту; Филозофска база – „номадско мишљење“; Просторне мреже насеља и интеракције на регионалном нивоу; Урбано-руралне везе и односи; Појавни облици интеракција у урбаном и регионалном контексту; Урбана форма као индикатор интеракција и активности; Фукционална база градова као покретач урбаних процеса; Свакодневни живот градова – „cycle studies“.

Методе извођења наставе

Метода критичке анализе; Илустративно-демонстративна метода; Метода синтезе усвојених знања; Интеракција између учесника у наставном процесу

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни(пројектни)задатак	Да	15.00	Теоријски део испита	Да	70.00
Предметни(пројектни)задатак	Да	15.00			

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Neuhaus, F. (Ed.)	The UrbanTick Experiment	Springer, Dordrecht	2011
2	Batty, M.	Cities and Complexity - Understanding Cities with Cellular Automata, Agent-Based Models, and Fractals	MIT Press	2007
3	Burdett, R., & Sudjic, D.	The Endless City	London: Phaidon	2010
4	Boelens, L.	The Urban Connection	010 Publishers	2009
5	Deleuze, G., & Guattari, F.	A Thousand Plateaus	London: Athlone Press	1988
6	Baccini, P., & Brunner, P. H.	Metabolism of the Anthroposphere	Cambridge: MIT Press	2012
7	Nedučin, D., Vračarić, M., & Medenica Todorović, R.	Gradovi u tranziciji	Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka	2024
8	Picon, A., & Ratti, C.	Atlas of the Senseable City	New Haven, London: Yale University Press	2023
9	Batty, M.	The Computable City: Histories, Technologies, Stories, Predictions	MIT Press	2024
10	Batty, M.	Inventing Future Cities	London: The MIT Press, Cambridge, Massachusetts	2018
11	Marcucci, E., Gatta, V., & Le Pira, M. (Eds.)	Handbook on City Logistics and Urban Freight	Edward Elgar Publishing	2023
12	Различити аутори	Научни радови из области урбанизма	Различити издавачи научних публикација	--

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет		Гранични феномени у просторним праксама
Ознака предмета	25.A939	
ЕСПБ	10	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		Зековић В. Миљана, Редовни професор

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да докторанде уведе у напредно теоријско, методолошко и критичко разматрање граничних феномена у просторним праксама као комплексних трансдисциплинарних појава које артикулишу односе између простора, тела, друштва, културе и технологије. Предмет је усмерен на анализу граничних простора као динамичких, променљивих и вишезначних категорија које превазилазе устаљене типолошке и функционалне поделе простора. Кроз истраживачки рад, докторанди се оспособљавају да развију сопствене интерпретативне и аналитичке оквире за разумевање креативних, употребних и трансформативних потенцијала граничних просторних феномена у савременим архитектонским, урбаним и уметничким праксама.

Исход предмета

Развијајена способност самосталног теоријског и истраживачког сагледавања граничних феномена у просторним праксама кроз интердисциплинарне и трансдисциплинарне приступе. Способност да се идентификују, концептуализују и критички интерпретирају различити облици граничних простора и стања, као и да се анализирају њихове просторне, друштвене, културне и политичке импликације. Докторанди стичу способност да развију сопствене аналитичке моделе и да резултате истраживања граничних феномена аргументују као оригинални научни допринос у области архитектуре и сродних дисциплина, у директној вези са темом докторске дисертације.

Садржај предмета

Теоријско и истраживачко разматрање граничних феномена у простору кроз филозофске, архитектонске, урбанистичке, социолошке, антрополошке, уметничке и медијске приступе. Посебна пажња посвећена је појмовима границе, прага, прелаза, маргине, лиминалности, хибридности и амбивалентности простора, као и њиховим манифестацијама у савременим просторним праксама. Разматрају се односи између физичких и нематеријалних граница, јавног и приватног, унутрашњег и спољашњег, реалног и виртуалног простора. Предмет укључује анализу савремених теоријских текстова, студија случаја и уметничких и архитектонских пракси, као и развој индивидуалних истраживачких тема докторанада усмерених ка критичком и интерпретативном проучавању граничних просторних феномена у контексту докторске дисертације.

Методе извођења наставе

Предавања; дискусије; консултације; самостални истраживачки рад

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Зековић, М.	Ефемерна архитектура у функцији формирања граничних простора уметности (одабрана поглавља)	Нови Сад: Факултет техничких наука	2015
2	Holl, S., Pallasmaa, J., & Pérez-Gómez, A.	Questions of Perception: Phenomenology of Architecture	JA+U Publishing Co., Ltd.	2008
3	Soja, E. W.	Thirdspace: Expanding the Geographical Imagination	Oxford: Blackwell Publishers	1996
4	Занини, П.	Значење границе: природна, историјска и духовна одређења	Београд: Clio	2002
5	Turner, C.	Dramaturgy and Architecture: Theatre, Utopia and the Built Environment	Palgrave Macmillan	2015
6	Lamond, I. R., & Moss, J. H. (eds.)	Borders, Boundaries and Borderlands: Critical Perspectives on Liminality and Event Studies	London–New York: Routledge	2020
7	Methi, J. S., & Nikiforova, B.(eds.)	Borderology: Spatial Perspective, Theoretical and Practical	Cham: Springer International Publishing	2023

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
8	Различити аутори	Научни радови из области у релевантним периодима за истраживања	Различити издавачи научних публикација	2025

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Геометрија и оптимизација сложених форми у архитектури
Ознака предмета 25.A955	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму
Наставник/ци:	Јовановић Д. Марко, Ванредни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Оспособљавање студената за примену напредних техника динамичке релаксације за оптимизовање облика и панелизације сложених архитектонских форми.

Исход предмета

Да стечена знања примене на конретним задацима и проблемима у архитектонској пракси.

Садржај предмета

Увод и дефинисање појма динамичке релаксације и њене повезаности са проналаском форме (форм-финдинг) процесима и дискретном геометријом у архитектури. Теорија и примена различитих врста сила и ограничења, који омогућује оптимизациони, пенализациони и формативни приступ генерисању архитектонских форми. Примена додатака за ЦАД софтвере, који омогућују интерактивно програмирање и симулирање понашања сложених геометријских форми током процеса дефинисања минималних површина, глатких мрежа и форми које се могу претворити у Суб-Д и НУРБС геометрију. Технолошки поступак примене различитих врста сила као што су анкери, опружне везе, притисци, оптерећења и пенализације дужина ивица, које утичу на трансформацију мреже у стабилну и конструктивно прихватљиву геометрију. Симултано повезивање рачунарског модела и итеративног солвера у процесу верификовања понашања геометрије и постизања задатих критеријума обликовања. Израда алгоритама за контролу и управљање процесом проналска форме, као и проверу стабилности, самоносећег карактера структуре и оптимизације панела. Примена вишеструких симулационих приступа за генерисање геометрија слободне форме које одговарају функционалним, естетским и технолошким захтевима пројекта. Алати за израду интерактивних визуализација и симулација: Рхино и Грассхоппер са Кангароо додатком.

Методе извођења наставе

Предавања и вежбе у оквиру менторског начина рада. Консултације. У току семестра студенти истражују 2 задатка: оптимизовање заобљене мреже на утицајне силе и факторе уз релаксацију мрежастих форми за добијање адекватне панелизације као и припрему адекватног стања у области за једну тему у оквиру дате области. На основу тога студенти пишу истраживачки рад, приказујући своје решење кроз рачунарски генерисане моделе Оцена испита се формира на основу квалитета приложеног истраживања као и добијених резултата поредећи са резултатима добијеним у сличним истраживањима широм света.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	70.00	Усмени део испита	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Adriaenssens, S., Block, P., Veenendaal, D., & Williams, C.	Shell Structures: for Architecture: form finding and optimization	Routledge	2014
2	Pottmann, H., Schiftner, A. & Wallner, J.	Geometry of Architectural Freeform Structures	Osterr. Math. Gesellschaft	2008
3	Eigensatz, M., Kilian, M., Schiftner, A., Mitra, N. J., Pottmann, H. & Pauly, M.	Paneling Architectural Freeform Surfaces	Association for Computing Machinery (ACM)	2010
4	Различити аутори	Актуелни научни радови и монографске публикације из области примене дигиталних алатаи симулација у архитектури	Разни издавачи	2020

Књига предмета - Архитектура

Наставни предмет	Архитектура у Југославији 1918-1990-одабрана поглавља
Ознака предмета 25.SDI31T	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Изборни предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	Константиновић М. Драгана, Редовни професор

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
5.00	0.00	0.00	2.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Стицање продубљених знања о токовима идеја, пројеката и реализација у пољу архитектуре и урбанизма, остварених на простору бивше Југославије. Акцентовано је истраживање сличности и диверзитета остварених пракси у контексту сложене југословенске заједнице за време њеног трајања, као и у контексту европских пракси.

Исход предмета

Способност студената да концепте, теме, пројекте и дела архитектуре Југославије лоцирају и синтетизују у оквиру друштвених, историјских, филозофских, културних и уметничких контекста, као и да квалитетно формулишу сопствене опсервације, ставове и знања кроз вештине убедљиве, систематичне и аргументоване анализе.

Садржај предмета

Плурализам архитектонских појава на почетку 20.века. Појава Модерне у Југославији. Глобални и национални оквири модернистичке праксе. Послератни модернизам на југословенском простору. Модернизми југоисточне Европе. Програмске основе југословенског модернизма. Модернизам као парадигма модернизације. Модернизам као основа изградње југословенске културе. Југословенски град. Југословенска архитектонска авангарда. Регионализам у архитектури Југославије. Појава постмодернизма.

Методе извођења наставе

Предавања, дискусије у оквиру предавања, самосталан истраживачки рад.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	70.00	Презентација и завршна одбрана пројекта	Да	30.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Константиновић, Д. & Зековић, М. (ур.)	Нови Сад – модерни град	Нови Сад: Факултет техничких наука	2023
2	Митровић, В.	Архитектура XX века у Војводини	Нови Сад: Музеј савремене уметности Војводине	2010
3	Mrduljaš, M. & Kulić, V. (Eds.)	Unfinished Modernisations: Between Utopia and Pragmatism	Zagreb: UHA/CCA	2012
4	Штраус, И.	Архитектура Југославије	Сарајево: Свјетлост	1991
5	Blagojević, Lj.	Modernism in Serbia: the elusive margins of Belgrade Architecture:1919-1941	MIT Press	2003
6	Игњатовић, А.	Југословенство у архитектури 1904-1941	Београд: Грађевинска књига	2007
7	Videkanić, B.	Nonaligned Modernism : Socialist Postcolonial Aesthetics in Yugoslavia, 1945–1985	Montreal : MQUP	2020
8	Stierli, M. & V. Kulić (eds.)	Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia, 1948–1980	Museum of Modern Art	2018
9	Различити аутори	Научни радови из области архитектуре	Различити издавачи научних публикација	све

Завршни рад		Докторска дисертација - Истраживање и публиковање резултата 1
Ознака предмета	25.ADPR1	
ЕСПБ	20	

Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Обавезан предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
0.00	0.00	0.00	13.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Развијање способности за систематско проучавање научне литературе, препознавање истраживачког проблема и примену одговарајућих метода у изабраном подручју архитектуре. Упознавање са принципима структурирања научног рада, академског писања и етичког приказивања резултата истраживања.

Исход предмета

Студент је способан да критички анализира релевантну литературу, формулише истраживачко питање и примени одабране методе у почетном истраживању. Уме да протумачи добијене резултате, изведе закључке у складу са обимом истраживања и припреми научни рад за публиковање, уз правилно навођење извора и поштовање академске етике.

Садржај предмета

Формира се појединачно у складу са потребама израде будуће докторске дисертације, њеном сложености и структуром. Студент проучава стручну литературу, докторске дисертације сличне тематике, врши анализе у циљу креирања сопствене теме и структуре рада, у оквиру поља дисертације, који ће публиковати.

Методе извођења наставе

Студент у сарадњи са саветником/ментором ради на дефинисању теме докторске дисертације, дефинисању временског оквира њене израде, садржаја, структуре, методологије и литературе. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру дефинисане теме, студент по потреби спроводи И одређене истраживачке поступке, испитивања, бројања, анкете, креативна истраживања, статистичку обраду података, у циљу извођења потребних закључака. За потребе публиковања резултата истраживања, ментор и студент раде на дефинисању теме, структуре и садржаја научног рада.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Група аутора	Часописи са листе Кобсон		све

Завршни рад		Докторска дисертација - Истраживање и публиковање резултата 2
Ознака предмета	25.ADPR2	
ЕСПБ	18	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Обавезан предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
0.00	0.00	0.00	15.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Оспособљавање студента за самосталну припрему и публиковање научног рада заснованог на резултатима сопственог истраживања. Посебан акценат је на јасном представљању научног доприноса, избору одговарајуће публикације, усклађивању рада са њеним захтевима и унапређивању рукописа кроз рецензентски поступак.

Исход предмета

Студент је способан да самостално припреми научни рад за публиковање, јасно представи резултате истраживања и образложи њихов научни допринос. Уме да одабере одговарајућу научну публикацију, усклади рукопис са њеним захтевима, поднесе рад и унапреди га на основу рецензентских примедби, уз поштовање принципа академске етике.

Садржај предмета

Формира се појединачно у складу са потребама израде будуће докторске дисертације, њеном сложености и структуром. Студент проучава стручну литературу, докторске дисертације сличне тематике, врши анализе у циљу креирања сопствене теме и структуре рада, у оквиру поља дисертације, који ће публиковати.

Методе извођења наставе

Студент у сарадњи са саветником/ментором ради на изради докторске дисертације, унапређењу њеног садржаја, структуре, методологије и литературе. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру дефинисане теме, студент по потреби спроводи и одређене истраживачке поступке, испитивања, бројања, анкете, креативна истраживања, статистичку обраду података, у циљу извођења потребних закључака. За потребе публиковања резултата истраживања, ментор и студент раде на дефинисању теме, структуре и садржаја научног рада.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Група аутора	Часописи са листе Кобсон		све

Завршни рад	Докторска дисертација - Теоријске основе
Ознака предмета 25.ADTO	
ЕСПБ 12	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Обавезан предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
0.00	0.00	0.00	5.00	0.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Оспособљавање студента за конципирање и научно утемељење истраживања докторске дисертације кроз повезивање савремених теоријских сазнања, критичке анализе литературе и резултата сопствених истраживања. Посебан акценат је на дефинисању истраживачког проблема, циљева и методологије, као и на аргументованом образлагању плана истраживања и очекиваног научног доприноса.

Исход предмета

Студент је способан да самостално изради елаборат којим дефинише предмет и проблем истраживања, циљеве, истраживачка питања или хипотезе, теоријски оквир, методологију и предложену структуру докторске дисертације. Уме да пред комисијом представи и аргументовано одбрани предложени концепт истраживања, образложи његову научну релевантност, оригиналност и изводљивост, као и очекивани научни допринос.

Садржај предмета

Формира се појединачно у складу са потребама даљег рада. Студент проучава стручну литературу, ради на формирању проблемског оквира истраживања, хипотеза, методологије. Студент консултује ментора/саветника и по потеби друге наставнике докторских студија. Теоријске основе представљају квалификациони испит. Студент ради на изради теоријских основа дисертације. Студент се припрема за полагање квалификационог испита.

Методе извођења наставе

Студент у сарадњи са саветником/ментором ради на изради теоријских основа докторске дисертације: садржају, структури, методологији и литератури. Теоријске основе се полажу као испит који се састоји из два дела: израда писаног елабората-синопсиса докторске дисертације који се доставља Комисији ; усмено представљање и одбрана рада пред Комисијом. Током израде елабората, студент обавља консултације са саветником/ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. Током израде рада, саветник може давати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмеравати у циљу израде квалитетног рада. Пошто је одбранио рад пред комисијом, студент се квалификовао за даље студије.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Група аутора	Часописи са листе Кобсон		све

Завршни рад		Докторска дисертација - Елаборат
Ознака предмета	25.ADEL	
ЕСПБ	20	
Програм(и) у којем се изводи		A00 - Архитектура (ДАС), Обавезан предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:		

Број часова активне наставе				
Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
0.00	0.00	0.00	20.00	0.00

Предмети предуслови: Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Стицање знања о начину, структури и форми писања елабората дисертације након извршених анализа и других активности које су изведене у оквиру дефинисане теме докторске дисертације. Израдом докторске дисертације студенти стичу научно искуство за писање радова у оквиру којих је потребно описати проблематику, спроведене методе и поступке и резулатате до којих се дошло, сопствени допринос развоју науке и практичној примени научних истраживања.

Исход предмета

Оспособљавање студентата за систематски и свеобухватан приступ дефинисаном проблему или феномену, спровођење анализа, примену стечених и прихватању знања из других области у циљу доказивања и елаборације постављених хипотеза. Самостално изучавајући теме из области дисертације, студенти стичу нова научна знања о комплексности и сложености истраживања и теоријског рада у струци. Израдом докторске дисертације студенти стичу значајна искуства за даљи научно-истражвачки и практични рад у области.

Садржај предмета

Формира се појединачно у складу са потребама и облашћу која је обухваћена дефинисаном темом докторске дисертације . Студент у договору са ментором сачињава докторску дисертацију у писаној форми, која је у складу са предвиђеним правилима Факултета техничких наука.

Методе извођења наставе

Током израде докторске дисертације, студент консултује ментора, а по потреби и друге професоре који се баве облашћу која је тема докторске дисертације.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	50.00	Израда докторске дисертације	Да	50.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Група аутора	Часописи са листе Кобсон		све

Завршни рад	Докторска дисертација - Техничка обрада и одбрана
Ознака предмета 25.ADDO	
ЕСПБ 10	
Програм(и) у којем се изводи	A00 - Архитектура (ДАС), Обавезан предмет
Ужа научна, уметничка односно стручна област	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија
Наставник/ци:	

Број часова активне наставе

Теоријска настава	Вежбе	ДОН		Остали часови
0.00	0.00	0.00	0.00	5.00

Предмети предуслови Нема

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ израде и одбране докторске дисертације је развијање способности код студената да резултате самосталног рада припреме у погодној форми јавно презентују, као и да аргументовано и артикулисано одговарају на примедбе и питања у вези задате теме.

Исход предмета

Припремом дисертације за јавну одбрану, јавном одбраном и одговорима на питања и примедбе комисије студент стиче неопходно искуство о начину на који у пракси треба презентовати резултате самосталног или колективног истраживачког рада.

Садржај предмета

Студент припрема и брани писану докторску дисертацију јавно у договору са ментором и у складу са предвиђеним правилима и поступцима Факултета.

Методе извођења наставе

Студент сачињава докторску дисертацију и након добијања сагласности од стране комисије за оцену и одбрану, укоричене примерке доставља комисији. Одбрана докторске дисертације је јавна, а студент је обавезан да након презентације усмено одговори на постављена питања и примедбе.

Оцене знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни пројекат	Да	30.00	Одбрана докторске дисертације	Да	70.00

Литература

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Различити аутори	Монографске публикације и научни радови	Различити издавачи научних публикација	2025
2	Various authors	Monographic publications and scientific papers	Different publishers of scientific publications	2025